

Glasnik Žive Krunice

Viesti s groba častnoga sluge Božjega

PETRA BARBARIĆA

U TRAVNIKU, 1. VELJAČE 1944.

1. — SAVEZ „ŽIVE KRUNICE“.

U Travniku je, u đakskoj crkvi sv. Alojzija, uz grob častnoga Božjega sluge Petra Barbarića, u Nedjelju Svete Obitelji, 9. I. 1944., osnovan **Travnički Savez Žive Krunice** u slavu **Prečistoga Srdca Marijina**.

Savez ima 24. molitvene čete, za svaki sat u danu po jednu, od ponoći do ponoći. Svaka molitvena četa ima svoga nebeskoga zaštitnika.

Saveznici Žive Krunice uzimaju na sebe „tri dužnosti“:

„**PRVA DUŽNOST**“ — unutar sata, po volji izabranoga, izmoliti „Trećinu krunice“, 5 desetica ili bar 1 deseticu Gospine krunice. U svemu, dakle, traži ova dužnost **četvrt sata** vremena svaki dan. Samo, razumije se, drugo je naći četvrt sata između 5 i 8 naveče, na primjer, a drugo je odkinuti četvrt sata oko ponoći ili između 1 i 3 izjutra... Ovo je **glavna dužnost**.

„**DRUGA DUŽNOST**“ — po mogućnosti odsluživati **Prve Subote** prema Gospinoj želji, izrečenoj u Fatimi 1917. godine.

„**TREĆA DUŽNOST**“ — po mogućnosti svaki dan izmoliti 24 Slava Otcu Presvetomu Trojstvu u zahvalu za sve milosti, što ih je sluga Božji Petar Barbarić dobio u 24 godine života, a to sve s nakanom: kako bismo izmolili, da bi Božji sluga što prije bio odlikovan čašću oltara, Bogu na veću slavu, hrvatskom narodu na utjehu i na spasenje!

Te tri dužnosti ne vežu pod grieh! To znači: ako izvršiš sve tri dužnosti kako treba, velika ti je zasluga. Ako ne izvršiš ništa, nije ti nikakav grieh. Ali ni dika!...

Do 23. siečnja upisalo se u Savez preko 500 saveznika!

Saveznici: „Žive Krunice“ vrše sve „Tri dužnosti“ ili bar **prvu** na ove „Tri nakane“:

„**PRVA NAKANA**“ — Mi se molimo za **zadovoljštinu** Prečistomu Srdcu Marijinu.

Kad na jednu stranu tolika pogana usta po svijetu, a osobito među nama Hrvatima, na poticaj paklenoga duha i njemu za volju, pogrđuju i Vječno Djevičanstvo i Presveto Materinstvo Blažene Djevice Marije, Kraljice svih nas Hrvata, pa tako navlače osvetu Marijina Sina ne samo na sebe nego i na sav svijet, na sve nas Hrvate i na našu Domovinu i Državu, nužno je, da se na drugu stranu stavi isto toliko, i još više, poniznih i požrtvovnih duša, koje će se brinuti, da svojom molitvom sasvim nadglasaju i sasvim suzbiju bezsramnu viku bezbožnoga tabora u svijetu, a osobito u našoj Državi, pa da osiguraju i sebi i svemu svijetu, a napose svima nama Hrvatima bez razlike, i vremenitu i vječitu sreću. To je naša **obća, najdublja i najviša, stalna i vječna nakana!** Po njoj smo vezani sa svima po svemu svijetu, koji na poticaj Pija XII. hoće da izvrše sve, što Gospa iz Fatime poručuje i zahtjeva.

„**DRUGA NAKANA**“ — **Posebna** nakana, izrazita nakana travničkoga Saveza, predlaže se saveznicima od vremena do vremena, kako prilike ištu i dopuštaju. Za sada, napose kroz cielu veljaču, molit ćemo se na nakanu, kako je predlaže prečasnii gospodin dekan i župnik Prgomet: **za podpuno i trajno oslobođenje, smirenje, uređenje i procvat svih župa u travničkom dekanatu.**

„**TREĆA NAKANA**“ — **Osobne**, vlastite. pojedinačke potrebe, svih pojedinih saveznika jesu „treća nakana“ cieloga Saveza! Osobita je osnovica ovoj nakani 9. članak vjere „**Obćinstvo svetih**“, ona divna istina, da smo svi mi otajstvena zajednica, udovi jednoga Kristova otajstvenoga Tiela. To ovdje znači: **štogod tko hoće da izmoli sebi, svi mu saveznici to od Boga žele i mole, kao da sebi mole!** Ili drugčije: Svak se moli za sve i svi za svakoga! Jedan za sve, svi za jednoga!

Tko god još nije unišao u Savez, neka uđe, da bude jači on i mi svi s njime! Ujedinjena je molitva neopisivo jača od pojedinačke, osamljene.

2. — Na redu je: **DRUGI NIZ** od „**PET PRVIH SUBOTA**“, od veljače do lipnja 1944. — ili „**DRUGA DUŽNOST**“ u Savezu Žive Krunice.

U đачkoj crkvi, uz grob slugе Božjega Petra Barbarića bio je, od rujna 1943. do siečnja 1944., odslužen **Prvi niz** od „**Pet Prvih Subota**“ u čast Prečistoga Srdca Marijina, sve prema zahtjevima, kako ih je Gospa očitovala u Fatimi. Gospa traži, da se poštiva svih 10 Božjih i 5 crkvenih zapoviedi, to je **obći uvjet i pogodba**, da se nešto može izmoliti, a onda još **napose** traži na prve subote, na „svoje dane“: primanje svetih sakramenata, **razmatranje** o kojem otajstvu Njezina života, kako ga, spominje krunica i moljenje krunice. Tako su od rujna do siečnja radili mnogi vjernici i tako su odslužili **Prvi niz** od Pet Prvih Subota u slavu Otajstava Njezina života.

Mnogi su vjernici spojili Prvi Petak i Prvu Subotu pa vrše službu i Isusovu i Marijinu Srdcu. To je, na primjer, običajni zakon u đачkim Marijinim Kongregacijama, i mužkoj i ženskoj, i u mnogim obiteljima.

Sada je na redu „**Drugi niz**“ od „**Pet Prvih Subota Žalostne Krunice**“. Taj će se niz odsluživati od veljače do lipnja: 5. II., 4. III., 1. IV., 6. V. i 3. VI.

Predlaže se svim saveznicima „Žive Krunice“, da se, prema svojim prilikama, veliku dušno odvaži i na ovu „**Drugu dužnost**“, jer upravo uz tu pobožnost Gospa veže sva svoja obećanja o velikoj pomoći izmučenom čovječanstvu.

3. — Dne 5. veljače, baš na Prvu Subotu, slavi se sv. Agata, djevica i mučenica, zaštitnica 21. molitvene čete u našem Savezu. Njezini štićenici i štićenice neka joj se toga dana osobito preporuče i zamole njezinu pomoć u vršenju „Prve dužnosti“. To isto neka u petak 25. veljače učine svi saveznici iz 16. molitvene čete, koji pod zaštitom sv. Matije apostola vrše „Prvu dužnost“.

4. — „**Barbarićevo sklonište**“. U ova teška vremena postala je grobnica Božjega slugе javnim skloništem. Travnik je bio iz zraka žestoko napadnut 4. I. o. g., a odonda je Barbarićeva grobnica 5 puta poslužila kao sklonište: 5. I. naveče i 7. I. na Prvi Petak; prije podne, 9. i 12. I. naveče i 14. I. prije podne, jer je toliko bilo pravih uzbuna, a i 24. I. sletio se mnogi svijet u grobnicu ustrašen kazivanjem drugih ustrašenih ljudi.

U tom je skloništu ovakav red: **nema pušenja i nema praznoga razgovora**, nego se odmah, od početka uzbune, **moli Gospina Krunica**, sva otajstva po redu, zatim Zlatna Krunica o Srdcu Isusovu, a onda Litanije po redu. Tako se svijet, a osobito djeca, najbrže smiruju, jer osim pouzdane molitve, u takvim časovima, ništa tako ne smiruje čovjeka.

Za nadzor nad skloništem određen je jedan svećenik i 2 magistra Družbe Isusove.

Svi srdačno zahvaljujemo častnomu sluzi Božjemu za njegovu gostoljubivost, ali ga još srdačnije molimo: neka bi nam svojim moćnim zagovorom kod Boga izposlovao to, da nam nikoje sklonište više ne bude nužno, pa ni njegovo!

5. — Iz crkvenog brojidbenog izvještaja **gimnazijske** crkve za godinu 1943.: Svetih se misa odslužilo 4.380, svetih se pričesti podielilo oko 100.000. Od toga broja otpada oko 20.000 na unutrašnje đake, 80.000 na građane i seljake. Svetih ispoviedi bilo je 35.214. Vjerskih je knjiga otišlo u narod 5.252.

Iz izvještaja matičnog ureda **župske** crkve za 1943.: Rođenih 92 (46-ero mužke, 46-ero ženske djece). Umrlih (domaćega svijeta) 64, stranih (vojnika) 48. Dakle se u 1943. domaće travničko katoličko žiteljstvo podiglo za 28 osoba. Vjenčalo se parova 12.

6. — Na **SVIETLO MARINJE 2. II.** slavi Marijina Kongregacija vanjskih gimnazijalaca glavnu svetkovinu. Toga će dana Kongreganisti imati svoju 101 — sto i prvu — zajedničku sv. Pričest. Prvu su zajedničku imali 24. I. 1937., kad se taj običaj uveo. Kongregacija je osnovana 1896. Popodne je toga dana u 5 sati svečano primanje novih članova, na koje su svi vjernici pozvani.

7. — Za troškove oko tiskanja ovoga Glasnika dala je gospođa Elizabeta Tubaković 300 Kuna. Bog neka joj plati, a tko može, neka pomogne po njezinu primjeru.

Hvaljen Isus i Marija!

O. upravitelj saveza.

GLASNIK ŽIVE KRUNICE

Viesti s groba Božjega sluge Petra Barbarića

Mjesečnik „Travničkog Saveza Žive Krunice“

Br. 2.

U TRAVNIKU, 1. OŽUJKA 1944.

God. I.

TRAVNIČKA MOLITVENA VOJSKA

Ta se vojska stala kupiti uz grob Sluge Božjega Petra Barbarića u đaćkoj crkvi u Travniku, na svetkovinu Svete Obitelji 9. siečnja 1944. Upravo

do Pepelnice, 23. veljače, za mjesec i po dana dakle, skupilo se po Travniku, Docu i ostalim župama travničkog dekanata te vojske ovoliko:

1. molitvena četa pod zaštitom sv. Mihovila, Arkandela,	za službu između 0 i 1 noću, ima	13 saveznika
2. molitvena četa pod zaštitom sv. Gabriela, Arkandela,	za službu između 1 i 2 noću, ima	8 saveznika
3. molitvena četa pod zaštitom sv. Rafaela, Arkandela,	za službu između 2 i 3 noću, ima	8 saveznika
4. molitvena četa pod zaštitom sv. Petra, Apostola,	za službu između 3 i 4 izjutra, ima	6 saveznika
5. molitvena četa pod zaštitom sv. Pavla, Apostola,	za službu između 4 i 5 izjutra, ima	8 saveznika
6. molitvena četa pod zaštitom sv. Andrije, Apostola,	za službu između 5 i 6 izjutra, ima	17 saveznika
7. molitvena četa pod zaštitom sv. Jakova Starijega, Ap.,	za službu između 6 i 7 izjutra, ima	59 saveznika
8. molitvena četa pod zaštitom sv. Ivana, Ap., i Evand.,	za službu između 7 i 8 izjutra, ima	43 saveznika
9. molitvena četa pod zaštitom sv. Tome, Apostola,	za službu između 8 i 9 pr. p., ima	11 saveznika
10. molitvena četa pod zaštitom sv. Jakova Mlađega, Ap.,	za službu između 9 i 10 pr. p., ima	7 saveznika
11. molitvena četa pod zaštitom sv. Filipa, Apostola,	za službu između 10 i 11 pr. p., ima	3 saveznika
12. molitvena četa pod zaštitom sv. Bartolomeja, Apost.,	za službu između 11 i 12 pr. p., ima	7 saveznika
13. molitvena četa pod zaštitom sv. Mateja, Ap. i Evand.,	za službu između 12 i 1 p. p., ima	11 saveznika
14. molitvena četa pod zaštitom sv. Šimuna Zelote, Ap.,	za službu između 1 i 2 p. p., ima	8 saveznika
15. molitvena četa pod zaštitom sv. Jude Tadeja, Ap.,	za službu između 2 i 3 p. p., ima	7 saveznika
16. molitvena četa pod zaštitom sv. Matije, Apostola,	za službu između 3 i 4 p. p., ima	14 saveznika
17. molitvena četa pod zaštitom sv. Barnabe, Apostola,	za službu između 4 i 5 p. p., ima	8 saveznika
18. molitvena četa pod zaštitom sv. Luke, Evanđelista,	za službu između 5 i 6 pred v., ima	45 saveznika
19. molitvena četa pod zaštitom sv. Marka, Evanđelista,	za službu između 6 i 7 pred v., ima	100 saveznika
20. molitvena četa pod zaštitom sv. Marije Magdalene, pokor.,	za službu između 7 i 8 naveče, ima	216 saveznika
21. molitvena četa pod zaštitom sv. Agate, djevice i mučenice,	za službu između 8 i 9 naveče, ima	103 saveznika
22. molitvena četa pod zaštitom sv. Lucije, djevice i mučenice,	za službu između 9 i 10 noću, ima	39 saveznika
23. molitvena četa pod zaštitom sv. Franciske Rimljanke, ud.,	za službu između 10 i 11 noću, ima	15 saveznika
24. molitvena četa pod zaštitom sv. Monike, udovice,	za službu između 11 i 12 noću, ima	3 saveznika

Svih zajedno 769 saveznika

Što radi ta travnička molitvena vojska?

Bdi je i moli se, da Travnik ne padne u napast, ni ljudsku, ni sotonsku! Za sada su najslabije 4., 11. i 24. molitvena četa, ali inače: od ponoći do ponoći nema časa u danu i noći, a da bar netko od Travljana ne bdije na duhovnoj straži! Pazi ili sam ili sa svojim društvom i moli Gospinu krunicu — osim svete mise i svećeničkoga časoslova **najjaču** molitvu! I moli se na velike „**Tri nakane**“ Travničkoga saveza Žive Krunice! Tko tih „**triju nakana**“ ne zna, može ih naći u prošlom broju „Glasnika“.

Što još čini ta travnička molitvena vojska?

Čini pokoru, da ne propadnemo! Gospodin je Isus bio rekao: „Ako ne budete pokore činili,

svi ćete zajedno propasti!“ (Luka 13, 5). To znači: **Ako budemo pokoru činili, ne ćemo propasti!** Zato toliki saveznici mole krunicu za pokoru „na velikim koljenima“, a gotovo jedna stotina saveznika vrši dragovoljno službu u teškim noćnim satima! Čitave obitelji, na domaćinovu zapovied, prekidaju san i spuštaju se na koljena, da izvrše „prvu dužnost“! Okolo po svijetu pucaju tolike glave, prosipaju se toliki mozgovi, propadaju toliki golemi gradovi, jer današnji društveni poredak u svijetu, ili svjestno ili nesvjestno, zabacuje Boga Stvoritelja i ne čini pokore, nego leti s jedne „vedre priredbe“ na drugu, s jedne „baletne večeri“ na drugu. Travnik je, eto, bar počeo činiti pokoru, da ne propadne . . .

Što još radi ta travnička molitvena vojska?
Tjera politiku! Politiku vjere u Boga, uzdanja u Boga, ljubavi za Boga!

Travnik **vjeruje**, za sebe i za svu našu Državu, u Božju riječ: „Tko god bude zazvao Božje Ime, spasit će se!“ Ta je istina 3 puta zapisana u Svetom Pismu: kod proroka Joela 2, 32., u Apostolskim Djelima 2, 21 i u Pismu Rimljanima 10, 13. I zato Travnički Savez Žive Krunice bez prekida zaziva Gospodnje Ime preko Gospina Imena!

Travnik se uzda u „Božje garancije“: „Ja mislim misli mira, a ne tlačenja. **Zazovite me i ja ću vas uslišati** i odasvud ću sabrati vaše zarobljenike!“ (Jeremija 29, 11. 12. 14.) I zato se Travnik čuva, da ga Bog ne bi prekorio oštrom riječju: Malovjernici,

zašto ste posumnjali? Zašto se niste u Mene pouzdavali? I do danas nije se Travnik morao postidjeti zbog svoga pouzdanja u Boga.

Travnik se trudi, da stekne **ljubav** prema Bogu. Zato od ponoći do ponoći sve čete, a pogotovo oni toliki iz čete sv. Marije Magdalene, bez prekida kliču: „... i blagosloven plod utrobe Tvoje Isus, **koji neka nam uzplamti ljubav!**“.

Tko god još nije unišao u travničku molitvenu vojsku, neka uđe, da bude jači on i mi svi s njime! Ujedinjena je molitva neopisivo jača od pojedinačke, samačke, osamljene...

Tko će ući u one 3, zasada najslabije molitvene čete? Mi Hrvati trebamo jaku molitvenu vojsku! Ona je naša snaga!

ZAŠTO JE GOSPINA KRUNICA TAKO JAKA MOLITVA?

Zato, što je sva složena od samih takovih molitava, koje su od reda potekle iz nebeskih usta, pa ako ih sada i mole zemaljska usta, rado se slušaju i primaju na nebesima.

1. **ZNAK**, što ga, odmah s početka, na sebi samo naznačujemo, makar još ništa ne govorili: sa čela na prsa, s lievoga na desno rame † — svi nebesnici savršeno poznavaju i neopisivo cene. To je znak svetoga križa, to je — „**znak Sina čovječjega**“, znak, sada doduše na mnogo mjesta prezren i prividno nadjačan i zatrpan kojekakvom naplavinom ljudskih i sotonskih znakova, ali će na Sudnjemu danu taj znak pobijediti sve druge znakove i zablistat će kao Novo Sunce vječnosti! To je „Isusov pečat“. Komu god i čemu god utisnemo Isusov pečat, smije pred samo Božje lice izaći.

Ako se tko površno i nemarno križa, taj će se pečat na njemu pokazati maglovito, nejasno. Ako se tko križa pažljivo i pravilno, Isusov će pečat na njemu, na njegovoj molitvi, na njegovu poslu izaći točno i razgovietno. Početak ti je već takav, da se smiješ nadati dobru nastavku. Zato je Prečista Djevica svoju malu odabranicu Bernadetu odmah kod prvoga ukazanja 11. II. 1858. poučila, neka se pravilno križa, jer o dobru početak zavisi dobar nastavak. Blago onom, tko se navikne za mirno i misaono križanje, a žaliti treba onoga, koji samo „muhe razgoni“.

2. **SVEČANA IZJAVA** „U Ime Otca i Sina i Duha Svetoga. Amen!“, koju ustima izgovaramo u isto doba, dok desnicom u svoje tijelo i u svoju dušu zapisujemo i utiskujemo znak čovječjega Sina, potekla je iz usta samoga Gospodina Isusa i ima na nebu neizrecivu moć! Čuje se do samoga Presvetoga Trojstva, a znači: da mi bilo koji posao ili molitvu počinjemo podpuno priznavajući nad sobom svu moć, dobrotu i ljubav Otca i Sina i Njihova Svetoga Duha! I da pokažemo, da od toga ne odstupamo ni za što na svijetu, dodajemo „Amen!“, to jest: Tako je i tako neka bude!

„Znak svetoga križa“ i „svečana izjava“:

U Ime Otca... pravom su kršćaninu početak i svršetak svake molitve, svakoga posla, svakoga dana i celoga života. Treba se često križati, **polagano i sabrano**. Dok se desnicom znamenuješ na kršćanski način, a ustima izjavljuješ svoju zavisnost od Presvetoga Trojstva, neka imaš u srcu živu želju, da bi ti sveti znak Sina Čovječjega i duh svečane izjave sasvim prožegli i propalili i tijelo i dušu, da te odmah, na prvi pogled, i ljudi i anđeli i Bog prepoznadu kao Božjega!

Ako se budeš znao valjano križati, i sotona će te prepoznati kao Božjega pa će netragom izpred tebe izdirati!

Za vrijeme uzbune, a osobito za vrijeme samoga napadaja odozgo, treba križati sebe i treba križati sve strane svijeta oko sebe i sve zračne visine, da se pakleni dušmanin, kraj sve zlobe, ne mogne poslužiti neprijateljskim napadačima na našu štetu.

Samo to dosad još nije krunica. I onda još nešto: dovde bi s nama smio ići i nekatolik — razkolnik i krivovjerac, luteranac i anglikanac, jer je iz goleme Isusove ostavštine znak svetoga križa i on sačuvao i ponio, dok je mnogo šta putem spraskao.

Ali Gospina krunica vodi nas dalje. Traži od nas, da pred celim svijetom i pred nebeskim dvorom očitujemo svoje

3. VJEROVANJE!

I ovdje nas moraju ostaviti svi oni, koji se doduše križaju kao mi, ali ne vjeruju kao mi.

Očitujući svoje vjerovanje mi pred zemljom i pred nebom izjavljujemo, tko smo. To je naša „**izkaznica!**“ I kada do kraja izgovorimo, da vjerujemo u svih 12 istina, kako su ih, po Božjem nalogu, još apostoli ljudskim riječima izrekli, onda imamo pravo nadati se, da smo se „Bogu svidjeli“. Kaže naime sv. Pavao: „Bez vjere je nemoguće svidjeti se Bogu“. (Hebr. 11, 6). To znači: **Tko vjeruje, svidjet će se Bogu!** Zato Gospa, kao mudra učiteljica, odmah na početku svoje krunice uči svoju djecu, neka najprije očituju svoje „Vjerovanje“, **podpuno i neokrnjeno**,

da se tako odmah Bogu svide, da se najprije Njemu kao „ulaskaju“.

Zato je nužno, da govoreći „Vjerovanje“ mislimo osobito na one članke vjere, koji su u današnje bezbožno vrijeme, i u mnogih katolika izbljednili, pa je u mnogih vjerovanje nepotpuno, krnje, premda ga ustima do kraja izgovaraju. Drugovjerci, razumije se, ne bi s nama ni ustima vjerovanja do kraja izgovorili, oni bi tek ponešto natucali. Ali Bog i Marija zahtijevaju, da vjerujemo sve, što je za vjerovanje određeno. Svi moramo sve vjerovati. Svi sve! Onda ćemo se svi Bogu svidjeti!

Danas treba osobito iztaknuti da:

„Vjerujemo u... svetu Crkvu Katoličku!“ Kako je velik broj onih, koji ni pojma nemaju o tom Najvećem Družtvu, u koje su učlanjeni i Bog i ljudi, osnovao ga je Isus Krist, zove se Katolička Crkva, a ima zadaću ljudima osigurati sretan život iza smrti! Kad tako govorimo, ugađamo Bogu!

„Vjerujemo u... obćinstvo svetih!“ Kako je malo katolika, kojima je dušu izpunila ova divna istina, da smo: i mi ratnici na zemlji, i oni patnici u čistilištu i oni pobjednici u nebu — jedna neizmjerena Obćina, u kojoj je Načelnik sam Isus Krist, i u kojoj je sve uređeno baš za našu korist! Tko tako vjeruje, sviđa se Bogu!

„Vjerujemo u... oproštenje grijeha!“ Nužno je, i u sebe i u drugih, bez prestanka buditi vjeru u Neizmjernu Božju Ljubav, koja je pripravna i najzadnjem grješniku sve oprostiti i vratiti mu svu onu nevinost, koju mu je davao oteo. Kada tako vjerujemo i tako govorimo pa još i druge tako uvjeravamo, ugađamo Bogu i svidamo Mu se!

„Vjerujemo u... uzkršnuće tiela!“ Tko bi od ljudi mogao izreći, koliko mi Bogu ugađamo,

kada javno priznajemo, da je u Njega tolika moć, da može sav ljudski rod iz grobova i sa dna mora dići na nov život! Nas ne stoji ništa to malo rieči izgovoriti, a za Boga su one bezkrajna slava i čast!

„Vjerujemo u... vječni život!“ Ove su rieči najjača osuda boljševizma, koji tvrdoglavo intači: Ne vjerujem u vječni život! Tko vjeruje, izriče novu pohvalu Božjoj moći i stječe Boga za Prijatelja, dok boljševizmu ne preostaje van da se ortači sa sotonom. Mi vjerujemo u vječni život!

I dodajemo „Amen!“, da opet potvrdimo svoju stalnost u vjeri.

Čitavo se, dakle, neokrnjeno vjerovanje moli odmah na početku Gospine krunice, da se odmah na početku molitve svidimo Bogu, pa se tako preporučimo za ono, što mislimo iskati.

Zbog svega toga treba Vjerovanje govoriti s velikom sabranošću. Dobro će biti koji put od školske djece uzeti „Kršćanski nauk“ pa odande pročitati tumačenje vjerovanja. Što bolje budeš razumio molitvu, bolje ćeš se moliti, molitva će ti biti jača.

Krunica je po sebi „jaka“ molitva, ali se njena snaga ne pokazuje, dok je ne stanu bilo čija usta izgovarati. Ali ni usta sama još nisu dosta. Nije svejedno, iz kakvih usta krunica izlazi.

Krunica, koja izlazi iz usta onakova molitelja i moliteljke, koji srcem i pameću razumiju ono, što im usta izgovaraju i koji na to misle, dok mole — eto, takva će krunica pokazati svoju snagu!

A krunica, koju doduše usta govore, upravo „melju“, a srce i pamet niti razumiju, što usta drobe, niti misle na to, nego šalabazaju tko zna kuda — eh, od takve krunice ne očekuj mnogo snage.

Ono, što dalje treba naučiti o jakosti Gospine krunice, kazat će se, ako Bog da, za mjesec dana.

PPP

Što je to?

To je „Pokret protiv psovke“ i svake druge prostote, prijavštine i pasjevine, koja prlja i pogani tolika hrvatska usta.

Krenuo je taj PPP iz Zagreba, kako javljaju zagrebačke novine. Pokrenuli su ga u zagrebačkoj Stolnoj crkvi na sveti Marijin blagdan „Očišćenja“, 2. veljače o. g. Daj Bože, da nam se narod očisti od psovke! Svečanu propovied, koja je naviestila taj veliki pokret, izrekao je Preuzvišeni gospodin nadbiskup Stepinac, a kažu novine, da se svieta na tu propovied bilo toliko sletjelo, da ga ni golema zagrebačka Stolna crkva nije mogla svega primiti, nego su ga se i pred crkvom slegle neke 2 tisuće.

Svi su preko krugovala dobro čuli i dobro shvatili, da je psovka naš najveći neprijatelj, a koje-kakvi napadači, koji našu Hrvatsku Državu sada uznemiruju, samo su „bičevi u Božjim rukama“, koji nisu nego sredstvo, da se Hrvatski narod očisti i osposobi za samostalno upravljanje svojom Državom, Bogu na

slavu, sebi na korist, i vremenitu i vječitu.

Predsjednik je celoga PPP sveučilištni profesor dr. Stjepan Filipović, brat o. Mate Filipovića D.I., profesora na ovdješnjoj Nadbiskupskoj gimnaziji. Pravni je savjetnik dr. Ćiril Brajša, odvjetnik. Obojica su pravi članovi Akademске Marijine Kongregacije.

Ljudi od PPP idu od mjesta do mjesta i s velikim uspjehom postrojavaju „vojsku“ protiv psovke. Kada dođu do Travnika — daj Bože što prije! — naći će svu „Travničku molitvenu vojsku“, koja će sva, kao jedan čovjek, ući u „Veliki Hrvatski Pokret protiv psovke!“

Ako nam za rukom pođe Bogu Stvoritelju i Presvetoj Majci Božjega Sina osigurati u Hrvatskom narodu obraz, ako postignemo to, da sva hrvatska usta o Bogu i Gospi govore samo s poštovanjem, onda ćemo sa svim vanjskim neprijateljima obračunati pjevajući...

PPP prava je Hrvatska narodna crkvena i državna potreba.

BILJEŽKE I NAPOMENE

„**DRUGA NAKANA**“ Travnickoga Saveza Žive Krunice za mjesec ožujak bit će, na prijedlog prečasnoga gospodina župnika i dekana **Prgometa: ZA SVETOGA OTCA PAPU PIJA XII.**, koji je 2. ožujka 1939. jedno-dušno bio izabran, a 12. ožujka u velikom slavlju bio okrunjen za Papu. Ovoga se mjeseca navršava prvo petogodište Njegova vladanja. Gospina se proročanstva iz Fatime o patnjama Otca celoga kršćanstva u naše dane izpunjuju. Poduprimo ovoga mjeseca molitvama i žrtvama Otca, koji pati zajedno s djecom, molimo se za Papu našega Pija!

PJEVAČKA ZAJEDNICA ĐAČKE CRKVE u Travniku, osnovana u nedjelju 30. I. 1944., jest zajednica svih onih vjernika, koji se nedjeljom u 9 sati sastaju na građansku sv. misu u gimnazijskoj crkvi i pjevaju pod sv. misom iz pjesmarice u 1 glas. Pjesmarice im daje na upotrebu pod sv. misom uprava crkve, a pjevaju: 1. da izpune „*ministerium vocis*“ — „službu ljudskoga grla“, 2. da pjevanjem hrvatskih crkvenih pjesama naknade Bogu ono, što tolika hrvatska usta griše psovanjem.

NAJMLAĐE KATOLIČKO DRUŽTVO U TRAVNIKU jest Marijina Kongregacija Majke Divne za učenice Ženske realne gimnazije čč. sestara Milosrdnica u Travniku. Zasnovana je i povedena 30. listopada 1943., a prema Crkvenom Zakoniku osnovao ju je službeno gospodin **dr. Ivan Šarić**, nadbiskup vrhbosanski, dne 1. veljače 1944. Prvo svečano primanje pravih članica izvršit će na svečani način u subotu 25. III., na Blagoviest, prečastni gosp. **Stjepan Prgomet**, župnik i dekan, u župskoj crkvi sv. Ivana Krstitelja. Sve aspirantkinje, postulantkinje i prave kandidatkinje marljivo uče poviest Marijine Kongregacije i sva Pravila, s uspjehom polažu stroge izpite, kao što je običaj u đačkim kongregacijama, marljivo se mole i uče u školi i tako se spremaju za svoj veliki dan 25. III. 1944.

PRVA POKOJNICA Travnickog Saveza Žive Krunice jest gospođa **Matilda Smole**, supruga sudbenog vječnika gosp. **Stjepana Smole**. Umrta je, iza kratke i teške bolesti, u nedjelju 20. II. Bila se u Živu Kronicu upisala odmah iza 9. siečnja, zajedno s djecom, i u 7-oj četi vršila je službu mjesec i po dana, dok je nije Gospa pozvala u nebeske čete.

Svih sedam stotina saveznika neka za plemenitu pokojnicu izvrše djelo duhovnoga milosrđa: neka što prije za nju izmole jednu „žalostnu kronicu“ i neka iza svake desetke dodadu zaziv: Pokoj vječni daruj joj, Gospodine, i svietlost vječna neka joj svietli!

Savez Žive Krunice ima na zemlji jednu članicu manje, a na nebu jednu zagovornicu više. Vjerujemo u Obćinstvo Svetih, u zajednicu živih s pokojnicima u čistilištu i nebul!

SV. FRANCISKA RIMLJANKA, udovica, zaštitnica 23. molitvene čete, slavi se 9. ožujka.

SV. GABRIEL ARKANĐEO, zaštitnik 2. molitvene čete, slavi se 24. ožujka. On je prvi izmolio zdravomariju i od njega smo je svi naučili izgovarati. Neka nam pomogne, da je i mi molimo s onim duhom i onako, kako ju je on molio.

„**ČETVRTA CRKVENA ZAPOVIED**“ o svakogodišnjoj **Uzkrsoj sv. izpoviedi i Pričesti** veže od I. korizmene nedjelje do Nedjelje Presv. Trojstva, to jest: ove godine od 27. veljače do 4. lipnja. Tko kroz to vrijeme svjestno zanemari tu zapovied, navlači na dušu smrtni grieh.

„**PODRUMSKA BRATOVŠTINA**“, to jest: građani, koji se, u vrijeme uzbune, obično zaklanjaju u „Barbaričevo sklonište“ pa ondje odmah složno prijanjaju uz Gospinu kronicu, imali su vazdan tih „podrumskih pobožnosti“, i kraćih, a i vrlo dugih, i danju, a još više noću: 28., 30. i 31. I. dva puta, 1., 2. i 22. II., u svemu 7 takvih „podrumskih“, većinom večernjica. Uzbuna je bila i 24. II. i to u vrijeme, kada četa sv. Franciske Rimljanke ima službu, u 10 i 15' naveče. Ali onda se ništa nije molilo, sve zbog nekog čekanja, dok se sva „bratovština“ ne skupi, koja je inače već „uvještala“ brzo se naći na okupu. Tek to veče mnogi, kao u prvom snu, na svoju sreću, prečuše jaukanje sirene pa, kao pametni ljudi, prespavaše cielu uzbunu, pa tako ne dođoše u sklonište, pa tako njih čekajući, oni, koji su došli, njih 20-ak, nikako da počnu kronicu, a uto dođe i konac uzbune, u 10 i 45', pa se to veče provelo bez molitve. Ali se zato, kroz to vrijeme, za Travnik molila sv. Franciska sa svojih 15 štićenika i dobro su se molili!

„**IZ CRKVENIH PRAVILA PRISTOJNOSTI**“: Ulazeći u crkvu prekrizi se umočivši desnu ruku u svetu vodu! Prije nego što uđeš u klupu, poklekni na desno koljeno Gospodinu Isusu na pozdrav! Za vrijeme podizanja klekni na oba koljena! Iza svete mise, pod kojom si se pričestio, nemoj odmah letjeti iz crkve, nego se moli još bar 7 do 8 časova ili minuta!

IMENA velikodušnih darovatelja, koji su dali za troškove Saveza, objavit će se u slijedećem broju.

NE ZABORAVITE:

NA PRVI PETAK, 3. III. I

NA PRVU SUBOTU, 4. III.

HVALJEN ISUS I MARIJA!

GLASNIK ŽIVE KRUNICE

VIESTI S GROBA BOŽJEGA SLUGE PETRA BARBARIĆA

Godina I.

U Travniku, na žalostnu Gospu, 31. ožujka 1944.

Broj 3.

TRAVNIČKA MOLITVENA BROJITBA

Na sam Uzkrš, 9. travnja, navršit će se 3 mjeseca, odkako Travnički Savez Žive Krunice straži stražu nad Travnikom i Docem i cijelim travničkim dekanatom. Do Blagoviesti, 25. III., skupilo se u Travničku molitvenu vojsku, po molitvenim četama ovoliko saveznika:

1. molitvena četa (0— 1): 14	13. molitvena četa (12— 1): 14
2. molitvena četa (1— 2): 7	14. molitvena četa (1— 2): 8
3. molitvena četa (2— 3): 9	15. molitvena četa (2— 3): 7
4. molitvena četa (3— 4): 6	16. molitvena četa (3— 4): 14
5. molitvena četa (4— 5): 13	17. molitvena četa (4— 5): 8
6. molitvena četa (5— 6): 16	18. molitvena četa (5— 6): 43
7. molitvena četa (6— 7): 62	19. molitvena četa (6— 7): 116
8. molitvena četa (7— 8): 50	20. molitvena četa (7— 8): 276
9. molitvena četa (8— 9): 12	21. molitvena četa (8— 9): 130
10. molitvena četa (9—10): 8	22. molitvena četa (9—10): 48
11. molitvena četa (10—11): 5	23. molitvena četa (10—11): 17
12. molitvena četa (11—12): 7	24. molitvena četa (11—12): 4

Od ponoći do podneva: 209

Od podneva do ponoći: 685

Svih zajedno, po četama razvrstanih saveznika, ima dosada: 894, dakle: toliko krunica na dan!

Ni u koju četv uvrštenih, dakle neuvrštenih saveznika ima kakvih 50.

To su najprije neki ustaše i domobrani, koji hoće da budu »upisani«, ali se ne mogu vezati ni na koju molitvenu četv ni sat, nego mole krunicu, kada stignu. Većinom je mole, kada su na straži, tako da onda uistinu vrše dvostruku stražu, i puškom i krunicom! Neka ih Bog poživi! Makar ne pripadali stalnoj molitvenoj četvi, oni pripadaju »Savezu«, oni su »naši«, pa se zato i mi za njih molimo, gdje bili da bili!

Zatim su »neuvršteni saveznici« svi oni, koji su vjerojatno izabrali molitveni sat i četv, ali su im pristupnice tako nerazumljivo izpisane, da se nikako ne razabire, kamo pripadaju. Kada se bude moglo, valjat će ih poimence obačiti, pa s njima urediti: nove pristupnice. Onda će se točno znati, s kojom se oni četom zapravo mole, a međutim, i bez toga, oni pripadaju Savezu, jer je sasvim sigurno, da se i oni mole, kad bilo, da bilo, a to je glavno!

Prema tome bi svih saveznika do danas bilo 944, ili okruglo 9 i po stotina!

Što znači to?

To znači: travnički saveznici izmole svaki dan po 950 krunica!

To znači:

950 puta na dan očituje se u Travniku i Docu i okolo prastaro kršćansko — katoličko Apostolsko Vjerovanje!

5700 puta na dan izgovori se Gospodnja molitva Očenaš!

6650 puta izrekne se pozdrav Presvetom Trojstvu: Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetom!!

50.350 puta izgovori se u Travniku i Docu i okolo svaki dan Anđelov pozdrav: Zdravo Marijo!

To znači, da svih molitava u Gospin ružični vijenac, u »rozarij«, u krunicu divno spletenih, ima do sada na dan 69.650, okruglo 70.000 — slovima: sedamdeset tisuća!...

*

Ljude, koji ne vjeruju, poluvjerce i bezvjerce, ljude, koji su za nadprirodni svijet, za sve, što je Božje i sveto, sliepi i gluhi, ova molitvena brojita zanima koliko i sliepca zanima Michelangelova žalostna Gospa, a gluhaka Beethovenova Deveta Simfonija. Oni tu niti što vide, niti što čuju; niti išta razumiju. Ali ta brojita nije ni pisana za njih. Te ljude treba žaliti i za njih se treba moliti, a ova je brojita pisana za one, koji vjeruju u Boga i koji znaju, da je molitva Bogu neizrecivo po volji.

Kada pomislimo: što sve znači tih zajedničkih 70.000 molitava u jednom danu, onda će nam se vjera u Boga još umnožiti, pouzdanje u Boga utvrditi, a ljubav prema Bogu razplamtjeti i usavršiti!

Ta molitvena služba Travničke molitvene vojske znači prvo: veliku službu ljudskih usta i grla. Što se god hrane prima, i tjelesne (i duhovne — sv. Pričest! —) sve se to prima na usta i kroz grlo. Pravedno je dakle, da ta usta i to grlo odsluže Bogu svoj dug. To je nuždna »služba ljudskoga glasa« — »ministerium vocis« kaže se to prastarim crkvenim jezikom. Devet i po stotina travničkih saveznika žive Krunice odslužuje taj dug Bogu, kako god zna i može svaki dan. A Bogu ne ostati dužan znači: preporučiti se za nove darove!

Tih 70.000 savezničkih molitava svaki dan znači nadalje protutežu bar isto tolikom broju psosaka, koje se preko dana iztovare u Travniku i cijelom travničkom dekanatu, a to za našu obću sigurnost i mir znači vrlo mnogo.

Tamo naime, gdje se suzbija psoska, suzbija se utjecaj paklenoga duha, zakletoga i prokletoga neprijatelja ljudi, osobito krštenih. Tamo gdje se psuje, tamo sotona može po volji haračiti, može ljudima na sto načina škoditi. Jedan je od tih sto načina taj, da im šalje na vrat partizane i druge svoje slugane. Ta-

mo gdje se nikako ne psuje, tamo sotona nema nikakve cblasti. A tamo, gdje se psotka molitvom suzbija, tamo se toliko više krši moć sotone, koliko se više diže moć molitve.

Ako je dakle Travnik, kroz ova 3 mjeseca, kraj svega zla u svijetu, ipak ostao kako tako miran, valja reći *Bogu na slavu, a Travniku na ohrabrenje*: da mu je to osiguralo i tih 70.000 molitava spletenih u Gospinu kronicu!

Ciela ta travnička molitvena brojilica znači najposlije to, da je *nadasve nužno*:

Prvo: da oni, koji već jesu u Savezu, što revnije, što točnije, što savjestnije i što pobožnije mole svaki dan Gospinu kronicu duboko uvjereni, da nam u toj molitvi i u potpunom kršćanskom životu leži jamstvo za održanje celoga Hrvatskoga Naroda i Hrvatske Države!

Drugo: da oni, koji još nisu u Savezu i koji se nikako ne mole, što prije, što potpunije, što dosljednije i što točnije shvate, da su i oni dužni priomuti uz obću i zajedničku molitvu, bez koje ni njima nema spasenja!

Nama Hrvatima radi se o biti i ne biti! Samo oni pojedinci, samo one obitelji, samo one zajednice manje i veće, seoske i gradske, i samo oni narodi i one države i državni očuvati će se i održati će se, na bilo koji način, u ovom užasnom vrtlogu, koji

budu smogli toliko poniznosti, da: *po Marijinu zalogu javno zazovu Boga u pomoć!*

Veliku žrtvu prinose osobito svi oni članovi Saveza, koji vrše službu u teškim noćnim satima, tamo od 10, osobito 11 naveče, pa do 4,5 izjutra. Sada ih ima već oko 120!

U ovo doba dnevnih i noćnih uzbuna i trajne životne bar nesigurnosti, ako ne uvijek i opasnosti, velika je utjeha svemu gradu, kada zna: neka sirena okrene zavijati u koji bilo sat, ne samo danju, nego i noću, *netko je od žive Krunice već na straži i moli se!* Nismo sasvim nepripravni! Bdiemo i molimo se, da ne padnemo u napast!

Ipak treba otvoreno reći, pa i napisati i natisnuti, i za tih 120-ak noćnih službenika i uobće za sve saveznike bez razlike:

1. *da nije nikakav grieh, ni veliki ni mali, ako se krunica ne izmoli baš u onaj stožerni sat, što ga je sebi izabrao. Glavno je, da se izmoli;*

2. *da se osobama slabije tjelesne građe ne preporučuje noćna služba;*

3. *ako tko inače nema nikakva grieha na duši, zbog propuštene krunice neka se ne uznemiruje, kao da mu je grieh. Tko je noću promašio kronicu, pa makar i hotimice, odgodio na drugi sat, ili i sasvim izpuštio, smije ujutru na sv. Pričest, i bez sv. izpovjedi, ako inače nema ništa na duši.*

ŠTO KAŽE IZTOČNO BOJIŠTE?

(Od našega vojničkoga stručnjaka — za Veliki Petak!)

Kaže, da Bog još uvijek upravlja svijetom!...

To Istočno bojište govori, upravo riče nekakvim nerazumljivim, nekakvim užasnim jezikom prijetnje, nekakvim sablastnim navještajem propasti svega Zapada... Ali kada se sav taj nerazgovjetni urnebes točno prevede na naš razumljivi katolički jezik, vidi se, da mu je smisao *samo jedan i sasvim jednostavan*. Evo ga:

Europljani!... Pa onda: Hrvati!... Pa najposlije: Travljani!... Na koljena! Ili pred Kristovim Križem, ili pred — peterokrakom zvijezdom! Birajte od toga dvoga! Trećega nema!...

Eto: to je, što kaže Istočno bojište!

Zaintačilo je surovim jezikom jedno te jedno: Ili ćete slušati popove, ili — topove! Ili popove, ili topove! Ili popove, ili topove!... Ili...

To doduše zvuči prilično neprijatno, ali to je, u stvari, najdublji smisao svega, što na krugovahtoliki izvjestitelji, u svim jezicima svijeta, iz dana u dan, »odkrugovahtuju« već preko godinu dana, sve od Staljingrada do Kirova grada... Nebrojani vojnički stručnjaci i toliki drugi pismeni ljudi odgonetaju taj golemi rebus: Istočno ratište!, a on se sve dalje zagoneće i zamršava... Koliko li se ljudske krvi, novinarske tinte i tiskarskoga mastila utrošilo u rješavanje te zagonećke, koju zadaje Crvena Sfinja! Pa što je god tih odgonetača, koji su mislili, da se ta zagonećka može riješiti bez obzira na Boga Stvoitelja, sve se to prevarilo i osramotilo, sramoti se i sramotit će se...

Smisao je svega nezapamćenoga i neizrecivoga zbivanja na Istoku, u stvari, lako shvatljiv, samo je za polutamsku čeljad poteško prihvatljiv: Ili ćete slušati Boga na nebu, ili... tamo njega... na zemlji, a onda: kako vam je, tako vam je! Nema više: ugađati i Jednomu i drugomu, paliti svieću i Bogu i božjem protivniku! A nema više ni ovoga: izmicati se i Jednomu i drugomu! Nema više: nikoga nad sobom ne priznavati! Nema više: živjeti bez ikakve odgovornosti! Nema više: Boga ne poštivati, a ni pakla se ne bojati! Nema više: gaziti svih 10 Božjih i svih 5 crkvenih zapovjedi i ne htjeti boljševizma! Nema više: popuštati svim sedmorim glavnim griesima i misliti, da će se proći bez kazne! Nema više: ne poštivati Kristova Križa, a ne htjeti ni peterokrake zvijezde! Nema više: misliti i govoriti, da je vjera samo za seljake, a »bolja klasa« da ne treba ni Boga ni Crkve, a Država pogotovo da i onako samo ima da bude muzara za onih »gornjih deset tisuća«!...

Od svega toga nema ništa više, jer je Bogu Stvoitelju to sve već dodijalo gledati! Bog sprema nov poredak u svijetu! *Svaka stvar ima da dođe na svoje mjesto, a najprije griješnik u ispovjedaonicu!*

Jer, eto, Istočno bojište, u stvari, ne kazuje ništa novo, nego na svoj način ponavlja ono, što je, po Božjemu nalogu, već u davno doba bio rekao prorok Jeremija: Jeruzaleme, Jeruzaleme! Vрати se Gospođinu Bogu svojemu! Klekni pred Kristov Križ, da ne moradneš lizati blato pred peterokrakom zvijezdom! Iz dna duše klikni: Častimo te, Križu sveti!

KOME SE MORA, KOME SE SMIJE, KOME SE NE MOŽE...

...sretan Uzkrš čestitati?

Prvi, kojemu se sretan Uzkrš upravo mora čestitati, jest Gospodin Isus, pobjednik nad smrću. I sve, što je god svečanoga bogoslužja, od velikosubotne uzkršne procesije počevši — na koju treba uvijek dolaziti i vrlo pobožno — je to bezkrajna čestitka Božjemu Sinu, što je uistinu sretno uzkršnuo! Smisao svega uzkršnoga klicanja jest: **GOSPODINE ISUSE! ČESTITAMO TI TVOJ SRETNIM UZKRŠ! ALELUJA!**

Mora se sretan Uzkrš čestitati Kraljici neba, jer je Njezin Jedinac sretno uzkršnuo. Zato i pjevamo iz dna duše: **KRALJICE NEBA, RADUJ SE! ALELUJA!**

Smije se, a zbog Isusove muke i zasluge i mora se sretan Uzkrš čestitati svakom onom kršćaninu, kojemu je duša po sv. izpoviedi, kao po sakramentu uzkršnuća, na otajstveni način uzkršnula iz grješnoga mrtvila. Izpovjedu i pričešćenu kršćaninu s potpunim se pravom čestita sretan uzkrš, prvo: kao otajstveno i istinsko dioničtvo u Isusovu slavnom Uzkršu i drugo: kao jamstvo sretnog i slavnog uzkršnuća na Sudnjem danu!

Neizpovjedu kršćaninu ne može se čestitati nikakav, a najmanje »sretan« uzkrš. Ne može mu se čestitati Isusov Uzkrš, jer on od toga Uzkrša nema nikakve koristi. Ne može mu se čestitati njegov uzkrš, kada ga nije doživio. Njemu se sretan Uzkrš može samo — željeti...

BILJEŽKE I NAPOMENE

»OSMI DAN« u Drugoj Velikoj Zavjetnoj Devetnici grada Travnika odslužit će se na *Prvi Petak mjeseca svibnja, 5. V.* Ako naime Prvi Petak mjeseca travnja i Veliki Petak padnu i na isti dan, kao ove godine, onda se toga dana ne vrši pobožnost prvoga Petka, jer se na Veliki Petak vjernici ne mogu pričestiti. Samo teški bolesnici mogu primiti sv. poputbinu. »Deveti dan« Velike Devetnice bit će na *Prvi Petak mjeseca lipnja, 2. VI.*

NA VELIKU SUBOTU, 8. travnja, ako Bog da povoljnoga vremena, po podne treba da dođu na župsku procesiju Uzkršnuća svi vjernici osim onih, koji nužno monaju zbog posla ostati kod kuće. To je prva procesija s Presvetim Otajstvom u crkvenoj godini, prva pratnja Presvetoga Tiela Gospodnjega i odraz one otajstvene procesije, u kojoj su starozavjetni pravednici, što ih je Gospodin oslobodio iz predpakla, pratili uzkršnuloga Spasitelja kroz svih 40 dana do Njegova preslavnoga Uzašašća na nebo. Sva hrvatska katolička društva, sve Marijine Kongregacije, svi vjernici treba da se skupe 8. IV. popodne pred župsku crkvu, da sa što većom pobožnošću proslave presveto Uzkršnuće Gospodnje i preporuče se za svoje sretno uzkršnuće na Sudnji dan.

U dačkoj crkvi bit će procesija u 8 sati naveče.

NA DAN 10. TRAVNJA treba što više svetih misa, sv. pričesti, krunica i dobrih djela prikazati. 1. u *znak poklona* Bogu, Kralju kraljeva i Gospodaru gospodara, 2. u *znak zahvale* za slobodu i nezavisnost, koju nam je Bog prije 3 godine dao, 3. u *znak zadovoljštine* za sve grieha Hrvatskoga naroda, osobito za sve hrvatsko psovanje, da zbog svojih grieha ne bismo izgubili slobode i nezavisnosti, 4. u *znak prošnje*: da od Boga izmolimo sve milosti, koje su nužne, da se u ova teška vremena svakom neprijatelju s uspjehom odupremo da od Boga dobivenu slobodu sačuvamo i da se osposobimo za onu zadaću, koju je Stvoritelj Hrvatskom Narodu i njegovoj Nezavisnoj Državi Hrvatskoj od vieka namienio.

NA DAN 15. TRAVNJA pada godišnjica blažene smrti Božjega sluga Petra Barbarića, 45. po redu. Saveznici Žive Krunice mole svaki dan po 24 Slava Otcu u zahvalu za sve one milosti, što ih je Presveto Trojstvo svom sluzi dalo u 24 godine njegova života. Kada ćemo izmoliti to, da Namjestnik Božjega Sina Sveti Otac Papa našega čovjeka javno i svečano uvrsti u red blaženika? Kolika će to biti utjeha za Hrvatski Narod!

NA DAN 25. TRAVNJA slavi se sv. Marko evanđelist, zaštitnik 19. molitvene čete u Savezu Žive Krunice. Toga se

dana vrše molitveni obhodi za blagoslov svih usjeva. Pitanje prehrane treba odmah u rano proljeće Bogu preporučiti: »*Da se udostojiš plodove zemlji dati i uzdržati, molimo Te, usliši nas!*« Kršćanska gospodarstvena politika prati molitvom i sjetvu i žetvu i vršitbu. Travniki je dekanat seljački dekanat. Na Markovo treba izmoliti božji blagoslov na svako zrno zasijano širom našega dekanata! Zato je nužno, da toga dana sudjeluju kod svetih crkvenih obreda i molitava za blagoslov usjeva svi oni vjernici, koji su ikoliko slobodni. Rješavanje prehranbenih pitanja treba da zanima sve, koji imaju usta, zube i želudac. Seljaci ga rješavaju radom svojih ruku, drugi ga »rješavaju« kao kriomčari i pretrglije, a mi ćemo ga rješavati podupirući seljački posao molitvom. Još prije 200 godina rekao je hrvatski pjesnik Antun Kanižlić:

Zaludu se briga nosi,
Izgubljena jest sva muka,
Ako nebo ne zarosi
I ne skupi Božja Ruka:
Sitva pada sva na kamen...
Žetva ide sva u plamen!

Zato svi na Markovske molitvene obhode!

IZ CRKVENIH PRAVILA PRISTOJNOSTI. Pričestna se plitica prima od desnoga susjeda lievom rukom, točnije: palcem, kažiprstom i srednjakom lieve ruke. Ne smije se okretati »tumbec«, jer se onda mogu prosuti sitne česti svete Hostije, a plitica je uvedena baš za to, da se ništa ne prospe. Ne smije se plitica ljubiti ni prije ni poslije pričješćivanja, nego se samo, za vrijeme pričješćivanja, ima ravno pod bradom držati, a čim se pričestiš, desnom rukom pruži pliticu svom lievom susjedu.

Ako pričestnici već kleče nagusto poredani pred pričestnom ogradom, nije nikako u redu na silu se utrpavati među njih i otimati se za pričestnu pliticu, pa tako smetati u pobožnosti i sebe i njih. Gospodin je Isus bio doduše do krajnosti strpljiv, kad su se ono u Palestini oko Njega vrzli i natiskivali Židovi, On je i kod nas u sv. pričesti neizmerno strpljiv, ali to ne znači, da se onda mi smijemo pred Njim nedolično gurati.

Da se sv. Hostija mogne sigurno primiti, treba jezik mirno, ravno položiti na donju ustnicu i onda ga *mirno* po-tegnuti u usta. Desilo se već, kada tko naglo uvuče jezik u usta, sveta mu hostija zapne za gornju ustnicu, pa ako još ne drži plitice pod bradom, kako treba, može sveta hostija pasti na zemlju. To je već nepristojna nespretnost.

IZ TRAVNIČKIH MARIJINIH KONGREGACIJA

IZ NAJSTARIJE Travničke Marijine Kongregacije, to jest iz kongregacije vanjskih đaka, otišla su 3 člana, pred mjesec i po dana, u ustaške častničke pripravnike: *Antun Bagarić i Zvonimir Jablanović* iz VIII. r. i *Josip Dragić* iz VII. r. Prije njih je lane otišao u zrakoplovce *Stjepan Pavlović*, iz VII. r., borio se protiv partizana kod Velike Gorice, razbolio se i umro. 12. II. 1944. prikazala je Kongregacija za njega sv. misu i sv. Pričest. Prije njega odoše u domobransku zastavničku školu *Antun Dujmović i Zvonko Putica* iz VI. r. Kao abiturienti odoše pod oružje bivši prefekt *Berislav Stojčić*, bivši asistent *Kazimir Cipol i Josip Šumanović* i bivši konzultor *Blago Crnjac*. Prije svih je otišao među Francetičeve »crnce« *Vlado Barišić* iz IV. r. Još uvijek žalimo za bivšim prefektom *Dragom Solomonom* i članom *Josipom Raićem*, koje su kao sveučilištarce partizani ubili u prosincu 1942. Poginuo je i *Vito Šebrek*, bivši tajnik. Prvi je poginuo *Franjo Klainčić*, bivši tajnik. Ubili su ga četnici na Petrovo 1941. kod Nevesinja. S njim je bio ranjen i *Ljubo Raić*, brat Josipov, ali se spasio. Pod oružjem su tri *Lukića*, *Zlatko Božić*, *Mirko Zec*, *Vilim Pelcer*, *Rudo Ramljak*, *dr. Novenko Reif* i toliki i toliki drugi razasuti kojekuda... Kongreganistička povijest pretvara se u vojničku. Znak vremena!

Što je mrtvih drugova, sve ih preporučujemo Vječnoj Božjoj Pravdi, da ih nagradi. A što je živih, sve ih bez razlike osobito živo imamo na pameti, kada sriedom na sastancima prefekt pozove svu Kongregaciju: *Pomolimo se za braću našu nenazočnu!* Onda za sve naše borce zaori molitva: *Spasi slugu svoje, Bože moj, koje se ufaju u Te!* I mi se svi čvrsto uzdamo, da će naša Nebeska Majka čuvati svoje vjerne sinove, gdje se god nalazili!

U KONGREGACIJI GRAĐANA bit će od sada upravitelj o. *Antun Demšer D. I.*, prokurator sjemeništa i gimnazije.

KONGREGACIJA GOSPOĐA slavit će u svibnju 20-u godišnjicu obstanka i poslovanja Bogu na veću slavu, Gospi na čast, a sebi i Travniku na spasenje.

NAJMLAĐA TRAVNIČKA KONGREGACIJA, učenice ženske gimnazije časnih Sestara, imale su na Blagoviest I. svečano primanje. Prečastni gospodin župnik i dekan *Stjepan Prgomet* primio je 42 potvrđene kandidatkinje Kongregacije *Majke Divne* za prave članice. Sve su se učenice za taj svoj veliki dan, uz pomoć svojih poštovnih uzgajateljica, vrlo savjestno spremale i spremile. Zato je i ciela svečanost, od početka do kraja, bila prodahnuta duhom istinske čednosti i pobožnosti, kao što i treba da bude čedna i pobožna svaka priredba Marijinih kćeri, i crkvena i izvan crkvena. Taj je veliki dan ostao u neizbrisivoj uspomeni i revnih kongreganistica i njihovih vrijednih roditelja.

Poglavarstvo Marijine Kongregacije *Majke Divne* sačinjavaju ove učenice:

Prefekta: *Miroslava Barbić*, III. r. I. asistentkinja i tajnica: *Helena Roje*, III. r. II. asistentkinja: *Emilija Volanski*, III. r. Učiteljica kandidatkinja: *Elza Glogoški*, I. r. Savjetnice: za IV. r. *Mandica Perčinlić*, za III. r. *Zdravka Slipčević*, za II. r. *Terezija Vujičić*, za I. r. *Ljubica Pavičić*. Počimalje pjevanja: *Emilija Volanski i Terezija Vujičić*.

Ta Kongregacija ima, za sada, 2 odsjeka.

Pričestni odsjek, ili đачkim jezikom »Euharijska sekcija« ima u Kongregaciji širiti dublje poznavanje Presvetoga Sakramenta i pravi pričestni život.

Vjersko-obranbeni odsjek — »Apologetska sekcija« — ima kongreganistice uzgajati za borbu 1. s mlitavim katolicima (»indiferentisti«) i 2. s bezbožnicima, ako na njih naiđu (»ateisti«). Pročelnica: *Ankica Tadić*, III. r. tajnica: *Ljubica Pavičić*, I. r.

II. svečano primanje bit će, ako Bog da, u Marijinu mjesecu ili u mjesecu Presvetoga Srđca Isusova.

Sve se kongreganistice preporučuju svim saveznicima žive Krunice u srdačne molitve.

IZVJEŠĆE O PRINOSIMA ZA IZDAVANJE TRAVNIČKOG GLASNIKA.

Kroz veljaču i ožujak (1944.) dali su ovi velikodušni darovatelji svoj prinos:

Po 50 Kuna: N. N., gđa Elza Žerovnik, Luca Milačić, težakinja iz Prijića, Danica Pavlović, djevojka, Marija Mandušić, bolničarka i N. N.

Po 100 Kuna: gospođe Bobinac, Findrik, Štefica Marković, Martić, Ružica Mauzer, Ana Marina, Kata Jurić, gospođica Jelena Petrić, Lucija Lacić i Dragica Vujević, djevojke iz Jajca, Milka Matošević, težakinja, Kata Pavlović, domaćica iz Viteza; gospoda Ivan Brkan, Ivan Topalović; đaci Pavao Donskov i Nikola Čaja.

Po 120 Kuna: g. R. Jablanović.

Po 150 Kuna: gđa Ruža Galić i đak Srđan Gurdulić.

Po 200 Kuna: gospoda Jurić, Ivan Pantner, Stipo Bilić, Stjepan Smole, Alojz Šebrek; gospođe Mieržvinski, Antonija Čurić, Alojzija Voloder, Genoveva Tomašek, Ana Bagarić, Marija Bogdanić, Katarina Malić, Julka Ilić, Mandica Perčinlić, Marija Karadža, Serafina Čabro, Kata Vrebac; gospođice Tonka Šopf, Danica Tomašek, Ankica Valjan, Tekla Puškar, đak željko Gakić, N. N., N. N., N. N.

Po 300 Kuna: Obitelj Kuštro, gospoda Martić, Dragan Mikuš, nadsatnik, Stipo Pendeš, bolničar, Antun Banušić, zastavnik, đak Stjepan Banožić; I. razred osnovne škole časnih Sestara; gospođe Ana Pađen, Ružica Cipot, Milka Čorapina, Anka Kaić.

Po 400 Kuna: gospođa Magdalena Hoff.

Po 500 Kuna: gospođa Matija Glogoški, Ivan Katavić, Fabijan Kolovrat, 8 vojnika iz pukovnikove straže, Don Ante Romić, župnik u Kruševu u Hercegovini, Josip Zajčić; gospođe Berticoli i Vračko, Lucija Čolaković, Katica Blažević, Ljuba Stjepanek, učiteljica, Lucija Vlahović.

Po 550 Kuna: IV. r. osnovne škole Časnih Sestara.

Po 560 Kuna: II. r. osnovne škole Časnih Sestara.

Po 600 Kuna: gospođa Katarina Gerstenhofer.

Po 1000 Kuna: gospođa Bono Bagarić, državni učitelj, Srećko Filipović, Obitelj Soravia; gospođe Milka Antunović, Ljubica Pavlović, Albina Lipski, Ida Egonjić.

Po 1200 Kuna: Učenice iz Marijine Kongregacije *Majke Divne*.

Po 1600 Kuna: Vojnici iz Meljančeva bunkera.

Po 2000 Kuna: g. Niko Zec, trgovac.

Vrijedne radnice i radnici u tvornici duhana skupiše od svoje siromaštine na ruke gospođice Anke Dilber:

Po 4 Kune: Luca Šapina, Marica Perčinlić, Marija Čurila, Mara Petrićević, Mara Brdar (5 Kuna).

Po 6 Kuna: Kata Didak, Mara Mrazović.

Po 8 Kuna: Kata Divović.

Po 10 Kuna: Anto Augustinović, Ruža Perčinlić, Marija Karadža, Age Sovrić, Ilija Kurtović, Anto Solomun, Janja Fišić, Janja Mijić.

Po 20 Kuna: Ana Jablanović, Kristina Kojadin, Dragica Findrik, Ivka Relja. Po 12 Kuna: Eduard Kujundžić.

Po 30 Kuna: Kata Aščić, Luca Glavaš, Mato Solomun, Marica Martinović.

Po 50 Kuna: Mara Skočibušić, Dragica Škraba, Slave Pelić, Ana Marijanović, Luca Pendeš, Anđa Fišić, Niko Romić, Alojz Rezdeušek, Ivka Dujo, Danica Knežić, Manda Djak, Terezija Kotula, Ana Solomun, Anka Valjan, Jozo Brdar.

Po 70 Kuna: Kata Filipović.

Po 100 Kuna: Štefica Vujičić, Niko Pavlović, Katica Čelik, Sofija Čivčija, Jelena Krakan, Jozo Medić.

Po 200 Kuna: Anka Dilber, Jelena Marković, Milka Čurak, Anka Malić, Mirjana Bagarić. Svega 2785 Kuna.

Prečastni gospodin Stjepan Prgomet, župnik i dekan, dao je 3000 Kuna.

Preuzvišeni gospodin dr. Ivan Šarić, nadbiskup, dao je 10.000 Kuna.

Svim velikodušnim darovateljima neka Bog naplati po zagovoru Prečistoga Srđca Marijina!

ČASOPIS »TRAVNIČKOG SAVEZA ŽIVE KRUNICE«. — Vlastnik i izdavač: Uprava Saveza Žive Krunice, Travnik. — Izlazi u slobodnim rokovima, s dopuštanjem crkvene oblasti. — Izdržava se dragovoljnim prinosima. — Za uredničko odgovara: O. Stjepan Krizin Flodin D. I., profesor na Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji. — Za »Novu tiskaru« Vrčak i dr. odgovara: Stjepan Vrčak.

Gosp.

GLASNIK ŽIVE KRUNICE

VIESTI S GROBA BOŽJEGA SLUGE PETRA BARBARIĆA

Godina I.

U Travniku, 1. svibnja 1944.

Broj 4.

VALJA NAM IZMOLITI NOVI LEPANT

(Uz blagdan sv. Pia V., 5. svibnja, velikog širitelja krunice.)

Pošto su 1571. Paklena Vrata bila zaprijetila Kršćanstvu, da će ga preko Osmanlija sasvim saštrti, pozvao je tadašnji Božji Namjestnik na Zemlji, Sveti Otac Papa Pio V. sav kršćanski svijet na molitvenu križarsku vojnu. I ciele jeseni te godine, a osobito od početka listopada, molila se bez prekida, i danju i noću, svuda po kršćanskim krajevima u svim jezicima svieta Gospina krunica. 7. listopada 1571. sukobit će se kod grada *Lepanta*, u Sredozemnomu moru, uz grčku obalu, izpod arnautske, malobrojno, slabo opremljeno kršćansko brodovlje s golemim, izvrstno opremljenim turskim brodovljem. Izjutra je bitka počela, popodne je većina turskih galija bila što potopljena, što popaljena, a što ih je preostalo, to je podveče pobjeglo niz Morejsku obalu. Pobjeda je bila savršena, uspjeh trajan! Turska je zvijezda u Europi onda počela zapadati, da se nikada više ne digna na staru visinu.

Sav je svijet bio uvjeren, da je ta pobjeda bila ne samo izvojevana, nego još više — izmoljena!

Tako, u stvari, biva kod svakoga *pravoga* uspjeha. Sva-ko djelo, koje treba da ima *trajnu* vrijednost, mora se poslom izposlovati i molitvom izmoliti. Samo tamo, gdje čovjek i Bog rade zajedno, stvorit će se nešto trajno. Ako valja postići istinski, nerazorivi uspjeh, valja samoga Boga dobiti za Saveznika i Suradnika. »Bez Mene ništa ne možete učiniti!«, ništa valjano, ništa trajno — rekao je Isus. (Iv. 15, 5).

Bez Njega, bez Isusa, komu je dana »*sva vlast na nebu i na zemlji*« (Mat. 28, 18), ne može se dakle ni sadašnji užasni rat svršiti kako treba.

Nikada ni jedan rat nije bio samo sukob tvoriva i tvornoga oružja, sukob sabalja i pušaka, sukob topova i tankova. Svaki je rat najprije sukob duhova, a sadašnji pogotovo. To znači, da se pogotovo u sadašnjem ratu pobjeda ne će dati izvojevati samim tvarnim oružjem, pa makar još milijuni »tigrova« i »goliata« krenuli u borbu! Đavo se ne boji ni topova ni tankova, ni Kruppovih, ni škodinih, ni Schneidetrovih, ni Putilovljevih! On ih doduše uzima, gdje god može, kako bi što više ljudi pomlatio, ali on strepi samo pred duhovnim, točnije: pred molitvenim oružjem!

Treba govoriti bez ikakova »prenesenoga smisla«, bez ikakvih figura i metafora, da se naime *utjecaj sotone u ovom ratu već i odviše očituje!* I zato se ne zna: da li je veća šteta ili veća sramota, koja današnje čovječanstvo pogađa odtuda, što se ne usuđujemo ni pomisliti, a kamo li otvoreno kazati, da se smisao svega zbivanja na Iztoku ne da protumačiti,

ako se izluči utjecaj nadprirodnoga svieta, tačnije: *utjecaj sotone!* Od straha pred »*natražnoću*« i pred »*klerikalizmom*«, čime li, ljudi, koji slabo ili nikako ne vjeruju u Božji utjecaj u svijetu, još slabije i baš nikako ne vjeruju u vražji, pa zato uvijek ostaju pred nerješivim zagonetcama. Već je dodijalo čitati stil-ske vježbe pod naslovom: Smisao najnovijih stratež-kih poteza na Iztoku, pa: Smisao podhvata na gor-njem Bugu, pa: Smisao prodora u donjem odsjeku — i tako redom. Od svih tih »smislova« ostaje najpo-slije golemi nesmisao, koji se ne da razčvoriti, osim ako se rekne: *tu, po Božjem dopuštenju sam sotona pruža prste*, pa dok budemo ratovali polažući svu i jedinu nadu tek u tvarno oružje, uzmaknut će Europa ne samo do Karpata nego i preko Karpata...

Sav svijet zna, da Sovjetski Svjetski Sustav nije drugo van Sinagoga Samoga Sotone! Što je sovjet-ski đavo jesenas navukao odeždu i prebacio epitrahilij pravoslavnoga popa, ništa ne mienja na stvari. Na-protiv! Sovjetska moć odlozgo do dalje stoji u službi sotone, a pravoslavni pravac ima samo da posluži kao sredstvo za svrhu — »*da se Vlasi jadu ne dosjete!*«

Pa onda: poslije svega, što se u svijetu reklo i napisalo i nepobitno uglavilo o konačnim svjetskim osnovama, poslije svega, što je čovječanstvo izkusilo s boljševizmom, od 1917. do danas — poslije svega toga: ne moći uvidjeti i ne htjeti priznati, da se 99 od 100 sovjetskih uspjeha ima pripisati utjecaju so-tone, i onda: ne moći uvidjeti i ne htjeti priznati, da za uspješnu borbu s boljševizmom nikako nisu dosta samo tvarne sile zemaljskoga svieta, nego da treba pokrenuti i sve duhovne sile Božjega svieta, znači pokazati se: 1. *nesposobnim*, da shvatiš istinski smi-sao svega zbivanja na Iztoku i 2. *nedoraslim*, da u ovom užasnom času ljudske poviesti išto korisno učiniš za Boga, za čovječanstvo i za sebe.

Pio XII., Božji Prvoborac na Zemlji, ne umara čovječanstva bezkorisnim trošenjem tinte i mastila, nego ga, jasno i glasno zove na molitvu! Krunicu u ruke! Pobjedu moramo ne samo izvojevati nego i izmoliti! Sve su velike i dalekovidne vojskovođe vi-soko cijenile moć i značenje molitve, kad je trebalo izvojevati velike odluke. Da ne spominjem tolikih drugih, stari maršal Hindenburg običavao je govoriti: »*Man merkt es auf der Front, wenn in der Heimat die Gebete unterbleiben!*« — Na bojištu se osje-ća, kad u domovini ponestane molitva!

Neka se zato na Iztočnom bojištu osjeti i to, da se Europa moći sa svojim Svetim i ljubljenim Ocem Papom Pijom XII., dalekovidnim nasljednikom i dostojnim imenjakom slavnoga Pia V.! Zato mi od žive

Krunice Gospine nikako ne klonimo duhom, nikako ne popuštajmo u molitvi! *Mi Hrvati napose treba da izmolimo novi Lepant*, pa makar ga Bog Veliki udesio baš kud bilo uz obalu Dunava, Drave ili Drine!

TRINAESTI SVIBNJA — DAN FATIMSKJE GOSPE!

U subotu, 13. svibnja, bit će ravno 27 godina, odkako se Blažena Djevica ukazala u Fatimi, u Portugalu, 13. V. 1917. Crkva je preko 20 godina izpitivala događaje u Fatimi, crkveni su sudovi preslušali na desetke tisuća svjedoka, događaji su u svijetu potvrdili istinitost Fatimskih objava, Kristov je Namjestnik rekao svoju riječ 1942. — Roma locuta, causa finita! Rim je progovorio, razpravu završio! Misaon katolik ne će dalje oklijevati, nego će gledati, kako da izvrši, što je Nebeska Gospođa u Fatimi zahtijevala od svih ozbiljnih kršćana.

Blažena je Djevica onda prorekla sadašnji strahni rat i pozvala čovječanstvo, da čini pokoru. Predložila nam je svima, da se preporučimo i predamo Njegovu Prečistomu Srdcu. Izrično je rekla, da želi, da odslužujemo nizove petorih prvih sukoba u slavu petorih otajstava ili Isusova Djetinjstva ili Isusove Muke ili Isusove Slave, kako ih donosi Njezina krunica. Napose nas je pozvala, da molimo krunicu, kojom neprestano izkazujemo čast i dičku svemu, što su Isus i Marija zajedno za nas grješnike učinili i prepatili počevši od Isusova Začeca po Duhu Svetomu pa sve do Marijina Uznesenja i Krunjenja na dan Velike Gospe.

Kada se 1942. slavila 25-a godišnjica Fatimskih ukazanja, posvetio je sadašnji naš slavni Sveti Otac Papa Pio XII. sav svijet Prečistomu Srdcu Marijinu i pozvao sve i svakoga, da se odazovemo pozivu Nebeske Majke, da obću posvetu čovječanstva, kako ju je On izvršio, učinimo svojom osobnom posvetom i da obnovimo život. *Travnički Savez žive Krunice* nije, u stvari, drugo, nego: *djelo poslušnosti, što ga je, na poziv Oca cieloga kršćanstva, do danas izvršilo preko 11 stotina saveznika.*

Vrlo je važno, da se iztakne i da se zapamti: da se Blažena Gospa u Fatimi, na jednom kraju Europe, javila iste godine, kada se na drugom kraju Europe, u Rusiji, javio — sotona. I još povrhu toga: Gospa se javila 5 mjeseci ranije: 1917. u svibnju, a boljševizam se javio 1917. u listopadu!

Gospa se javila tiho i ljubezno, sotona se javio bučno i krvavo...

Gospa je odmah bila obećala, da će *Ona pobediti boljševizam*, ali je navijestila i to, da će *nekih naroda nestati!*...

Gospa nije poimence rekla, koji će narodi propasti, i na to pitanje, za sada, nitko od ljudi ne može odgovoriti. Ali se već sada, na osnovici Gospinih objavljenja, može siguran odgovor iznieti na pitanje: koji narodi ne će propasti?

Odgovor: ne će propasti oni narodi, koji mole Gospinu krunicu!

Zato nagovarajmo mi Hrvati sami sebe, što više možemo, neka ne bude ni jednoga Hrvata među nama, koji se ne bi Mariji predao slaveći Je Njezinom krunicom!

Zato napose mi u Travniku ne smijemo sustati na pola puta, nego moramo učiniti što god možemo, da Travnik postane *Marijin grad!* I što je god hrvatskih gradova, treba da postanu *Marijini gradovi*, a što je god hrvatskih sela, treba da postanu *Marijina sela!*

Tako ćemo mi Hrvati postati **MARIJIN NAROD**, a naša će Država postati **MARIJINA DRŽAVA!** A što je Marijino, to ne propada! Tko Mariju ljubi, taj se ne gubi!

1924.—1944.

U ponedjeljak 15. svibnja, na prvi dan Prosnih dana, navršit će se 20 godina, odkako je u Travniku osnovana *Marijina Kongregacija gospođa.*

O doba obćega rušenja i propadanja nužno je pažnju prikloniti svemu onomu, što Božja Ruka čuva i unaprijeđuje. Zato je nužno i travničku i izvan-travničku javnost upozoriti na obstojnost ove tihe Kongregacije, koja živeći po svojim Pravilima uistinu radi na veću Božju slavu i na spasenje duša.

Prvo svečano primanje članica izvršio je sam preuzvišeni gospodin nadbiskup dr. Ivan Šarić 28. svibnja 1924., a odmah 31. svibnja slavila je Kongregacija prvi put svoju glavnu svetkovinu: *Mariju, Posrednicu svih milosti.* Zaštitnica im je sv. *Elizabeta*, 19. studenoga.

Prvi je upravitelj Kongregacije bio o. *Franjo Ksaverije Hamerl*, D. I., jedan od najstarijih Isusovaca u Bosni, čovjek, koji je, kroz 57 godina radeći među nama Hrvatima, za Boga, za Mariju i za nas Hrvate, stekao vječnih zasluga. 1929. go-

dine predao je upravu o. *Ivi Filipoviću*, D. I., koji je Kongregaciju vodio 9 godina, sve do svoje smrti, 21. ožujka 1938. Blagoslovni rad toga neumornoga upravitelja, revnoga izpo-vjednika i spretnoga miritelja zavađenih parova travničkih, još se i danas pošiva u Njegovoj Kongregaciji, koja svake godine 21. ožujka za njega prikazuje sv. misu i sv. pričest.

Sada upravlja Kongregacijom o. *Nikola Maslač*, D. I., profesor na Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji.

Prvih je članica bilo 20. Sada ih je 62. Sastanke imaju svaki drugi ponedjeljak u kapeli »Majke Divne« kod Častnih Sestara. Obću sv. pričest imaju jedanput na mjesec.

Od tako zvanih »blistavih datuma« ili nadnevaka iz tih 20 godina valja spomenuti 14. XI. 1926., kada je nadbiskup Šarić blagoslovio kongregacijsku zastavu, koja je stajala 3450 dinara, godinu 1932., kada su gospođe priredile *Misijsku predstavu*, pa osobito dan 8. prosinca 1933., kada su u Hrvatskom Domu priredile veličanstvenu *izložbu misnoga ruha*, sprem-ljenoga za misije. Izloženi su predmeti onda vrijedili 30.000 Din.

To su izvanredni događaji, a pravi život i prava snaga prave Kongregacije stoji u onom, što je redovito. Pa kada se pita, što je u Kongregaciji travničkih gospođa redovito, treba reći, Bogu na slavu, a njima na pohvalu, da tih 60 i nekoliko gospođa tvore *glavno ognjište uztrajnog vjerskoga života* među ženskim svijetom u Travniku.

Preko svoje *Euharistijske sekcije*, osnovane 1925. one šire pričestni duh u gradu. Preko svoje *Misijske sekcije*, osnovane isto tako u početku kongregacije, one već 20 godina podupiru širenje Kristova Kraljevstva u Bengaliji velikim novčanim i drugim prinosima. Svojim *karitativnim* radom podupiru sirotinju, bolesnike i ranjenike. Napose valja istaknuti veliku brigu, što je još prije 3 godine, uzeše na sebe: da naime na noge stave podpunoga jednoga *svećenika Družbe Isusove!* Zato se brinu za pravilan uzgoj i obrazovanje jednoga gimnazijalca *kroz svih 8 godina do mature*, da kao svršeni i valjano spremljeni abiturient mogne stupiti u Družbu Isusovu. Za tu svrhu već treću godinu odkidaju od usta i obilaze svaki mjesec po 100 kuća, da sabere male prinose za veliku svrhu.

Ali najpreće je u tih gospođa to, što njihova Kongregacija prikazuje nebrojene sv. mise, sv. pričesti, duge pohode Presvetome, tolike Gospine Krunice preko Saveza Žive Krunice, druge molitve i postove i žrtve, a sve za pravedan Božji mir u svijetu, za Kristovu Crkvu i za Hrvatsku Državu. Po svome *molitvenome apostolstvu i požrtvornosti* one se, u vjerskom pogledu, očituju kao revne sljedbenice onih biblijskih gospođa, koje su pomagale Isusa i Apostole, a u narodnom pogledu, one se očituju kao tihe i prave državotvorke.

Poglavarstvo Marijine Kongregacije gospođa: Prefekta: *Marija Butigan*, I. asistentkinja: *Ana Martić*, II. asistentkinja: *Lucija Čuić*, tajnica: *Marija Grund*, blagajnica: *Zorka Slezko*, konzultorke: *Jela Zec*, *Marta Nevistić*, *Lucija Čolaković*, *Milka Čuić*.

Kada se bude pisala poviest vjerskoga života u Travniku, stranice, koje budu govorile o Marijinoj Kongregaciji gospođa, bit će izpisane zlatnim slovima!

O. Stjepan Krizin Flodin, D. I. profesor.

„...ALI MI ĆEMO SE MOLITI ZA SARAJEVO!“

Šezdeset i nekoliko revnih učenica I. r. gimnazije Časnih Sestara Milosrdnica u Sarajevu piše na Upravu Saveza Žive Krunice u Travniku.

Prva rečenica: »Mi se sve upisujemo u Savez!« Vrlo dobro, djeco draga, i Bog Vas poživio!

Druga rečenica: »...i šaljem 800 Kuna, da se tiska Glasnik...« Još bolje i, da Bog da, tisućile se Vaše Kune!

Treća rečenica: »...ali mi ćemo se moliti za Sarajevo, a ne za Travnik!...« Eh, tu nije sve po Knjizi Mudrosti. Tu treba da nešto naučite, djeco draga!

Revne su sarajevske saveznice u svom velikom »sarajevskom domoljublju« — protiv kojega, najposlije, mi ovdje u Travniku i Docu niti što imamo niti što možemo imati — te su dakle male sarajkinje imale, kako se vidi, 2 poteškoće, prije nego što su se odvažile stupiti u Travnički Savez, pa su ih »riešile«, kako su znale i mogle.

Prva je ova: Tko se upiše u taj Travnički Savez Žive Krunice, mora se, kako se čini, moliti *samo* za Travnik i za sve oko Travnika.

Sad, što se njih tiče, one bi još smogle toliko kršćanske ljubavi, pa bi se molile i za taj Travnik, da nema još jedne poteškoće, a to je ova i još »veća«: moliš se, naime, Bogu za taj Travnik, i Bog te usliša pa očuva Travnik, a za Sarajevo se ne moliš, pa ga Bog ne će ni čuvati, i onda ti doleti od kudgod kakva bomba pa udesi Sarajevo pa još možda i tebi glavu razbije, i tako sve ode niz Miljacku...

Pa zato, da nas Gospodin Bog ne bi naopako uslišao, ne smijemo se ni mi naopako moliti, nego, eto, ovako ćemo: mi ćemo ući u Travnički Savez Žive Krunice, kad već tu u Sarajevu još nema nikakva saveza, ali: *mi ćemo se moliti za Sarajevo, a ne za Travnik, da nas Bog ne bi zaboravio, dok se mi molimo za Travnik!*... A opet, da se molimo Bogu i za Travnik i za Sarajevo, tko zna, da li možda ne bismo Bogu dodijale tolikim ciganlukom, pa ne bi dobile ništa ni za Travnik ni za Sarajevo.

Zato, kako god okreneš, najbolje je, da se mi molimo *samo za Sarajevo*, a Travnik neka se brine sam za se, kako zna i može! Najposlije, lako Travniku, ima ih već preko 1000, koji se za Travnik mole, pa mu naših molitava i ne treba...

Dakle: *Mi ćemo se moliti samo za Sarajevo!*...

I pošto te male bogoslovkinje tako odprilike »riešile« te svoje dogmatske, juridičke i moralne »poteškoće«, odvažno se upisaše u Travnički Savez i poslaše 800 Kuna kao dokaz, da misle ozbiljno...

Djeco draga, neka Vas Bog poživi, ali sada čujte i počujte nešto!

Svaka neka uzme svoju »Pristupnicu« pa neka čita. Tamo piše, da je »Vrhovna« nakana Saveza: *Zadovoljština Presvetom Srdcu Marijinu!* Nigdje ne piše, da je glavna dužnost u Travničkom Savezu: moliti se — za Travnik! Ali povrh toga treba kazati: sve kada bi to i bila glavna svrha. Travničkoga Saveza, pa kada biste se Vi doista molile *samo* za Travnik, da ga Bog očuva od grieha i od bombi, vjerujte, da *Bog milostivi ne bi odnemario Sarajevo*, makar ga Vi nikada ne spomenule u molitvi! Makar se čovjek i »naopako« molio, nikada ga Bog ne će naopako uslišati!

Nego da izvedemo sve na čistac.

Tko god pristupa Travničkom Savezu, tako piše na »Pristupnicu«, molj od Srdca Marijina »što skoriji svršetak rata, pravedan mir, sreću i blagoslov hrvatskoga naroda i spasenje svoje duše«. To znači: tko god ulazi u Savez, odmah se moli za sav Hrvatski Narod, za sva sela i *gradove hrvatske*. Dakle se travnički saveznici već od postanka Saveza mole ne samo za Travnik, nego — i za *Sarajevo!* I sada se nas već preko 1000 saveznika u Travniku i oko Travnika moli za — Sarajevo, a s Vama, eto, pošto nam se pridružiste, bit će nas upravo za 60-ero više, koji se molimo za Sarajevo, ali i za Travnik, i za Zagreb i za sve po redu hrvatske gradove!

Pa kao što se mi ovdje u Travniku ne bojimo, da ćemo biti na gubitku, ako se molimo ne samo za Travnik nego i za Sarajevo i za sve hrvatske gradove, tako se ni Vi, djeco, ne bojte! Samo se Vi junački molite i za Travnik i za sve gradove naše redom, da ih Isus dragi očuva od grieha i od bombi, jer je Presveto Srdce Isusovo bogato za sve, koji Ga zavičaju! Nije Njemu teško brinuti se i za Travnik i za Sarajevo, kada se brine za celo Nebo i Zemlju!

Živjela i sretna bile i dobre svjedočbe dobile od svojih dobrih Časnih sve male sarajevske saveznice Žive Krunice i, daj Bože, skupile, svaka oko sebe, čitavu tisuću sarajevskih saveznika!

STANJE TRAVNIČKOGA SAVEZA ŽIVE KRUNICE 24. IV. 1944.

Iz Travnika se i Doca do danas upisalo ovoliko saveznika:

1. molitvena četa (0— 1): 16	13. molitvena četa (12— 1): 14
2. molitvena četa (1— 2): 7	14. molitvena četa (1— 2): 8
3. molitvena četa (2— 3): 9	15. molitvena četa (2— 3): 7
4. molitvena četa (3— 4): 6	16. molitvena četa (3— 4): 14
5. molitvena četa (4— 5): 13	17. molitvena četa (4— 5): 8
6. molitvena četa (5— 6): 17	18. molitvena četa (5— 6): 45
7. molitvena četa (6— 7): 65	19. molitvena četa (6— 7): 121
8. molitvena četa (7— 8): 53	20. molitvena četa (7— 8): 288
9. molitvena četa (8— 9): 16	21. molitvena četa (8— 9): 139
10. molitvena četa (9—10): 8	22. molitvena četa (9—10): 56
11. molitvena četa (10—11): 8	23. molitvena četa (10—11): 18
12. molitvena četa (11—12): 7	24. molitvena četa (11—12): 4

Od ponoći do podneva: 225 Od podneva do ponoći: 722

Svih dakle saveznika iz Travnika i Doca po četama razvrstanih ima do danas 947.

Neuvrštenih ima 44. To su većinom ustaše i domobrani. U Sarajevu ih ima preko 60. To su učenice Časnih Sestara, Milosrdnica i mnogi roditelji učenica, koji mole svaki dan 5 desetaka krunice. Kada do Travnika stignu njihove pristupnice, onda će se točno vidjeti, koliko molitvenih četa u danu već ima Sarajevo, pa će se to tiskati u 5-om broju.

Zatim ima saveznika po ovim mjestima, sve po 1, po 2 ili i po 3: Zagreb, Osijek, Petrinja, Slavonski Brod, Stari Slankamen, Gračanica, Busovača, Fojnica, Bosanska Gradiška, Bosanski Šamac, Gornji Vakuf, Jajce, Vitez, Bandal i Kula kod Guče Gore, Doboj.

Pod konac trajnja 1944. ima dakle Travnički Savez Žive Krunice u svemu do blizu 11 stotina saveznika.

BILJEŽKE I NAPOMENE

MARIJIN MJESEC valja provesti u osobitoj pobožnosti prema Blaženoj Djevici Mariji. Štovanje Majke Božje ne ide u red onih pobožnosti, koje su nama na volju puštene, pa se mogu, ali i ne moraju vršiti. Podpun i ozbiljan katolik uvijek ide za tim, da stekne što veće poštovanje, pouzdanje i ljubav prema Onoj, koju mu je sam Isus ostavio za Majku! *Tko Mariju ljubi, taj se ne gubi!* Tko god dakle može, treba da ide svaki dan na sv. misu i na sv. pričest, a navečer u 7 sati na večernju. Tko ne može svaki dan, neka ide bar koji dan, a na svaki način treba u svibnju krunicu moliti s još većim žarom, ne bismo li izmolili sretni Lepant!

»SVIBANJSKI ZADATAK« za sve saveznike Žive Krunice: Treba sviestno, ozbiljno, uztrajno i neslomljivo nastojati oko toga, kako bi predobili što više ljudi, da im krunica postane ono, što je svećenicima časoslov! Da naime Blaženu Djevicu Mariju svaki dan štiju Njezinom krunicom! Svaki član saveza, koji je već prešao 7. godinu, treba da predobije, prije konca svibnja, bar 1, slpovima: *jednoga člana!*

U Ponedjeljak, 1. svibnja, slave se *sv. Filip i Jakob Mladi*, apostoli, zaštitnici 10. i 11. molitvene čete u Savezu Žive Krunice. Te su čete doduše malene, ali u ovo doba tolikih predpodnevnih uzbuna često imaju mnogo posla.

U ČETVRTAK, 4. svibnja, slavi se *sv. Monika*, udovica, zaštitnica 24. molitvene čete. Sveta je Monika živ dokaz, da neumorna molitva pobožne matere ima neizrecivu moć. Ona se uztrajno i neslomljivo molila za svoga jedinca Aurelija Augustina i Katolička Crkva slavi svakoga 28. kolovoza toga čovjeka kao svetoga Augustina, jednoga od najvećih svetaca i mislilaca Kristove Crkve. Da ne bijaše Monikinih nepresušivih suza i molitava, poviest bi njezina sina možda pamtala kao velikoga pokvarenjaka.

Toga je dana po podne priprava za *Prvi Petak*: izpovijedanje počinje u 4 sata, najprije za školsku mladež, a zatim za radništvo iz tvornice duhana i tvornice šibica, Sveta Ura od 6 do 7.

5. SVIBNJA jest PRVI PETAK, dan Presvetoga Srđca Isusova, *osmi* po redu u Drugoj Velikoj Zavjetnoj Devetnici grada Travnika i travničkog dekanata. Izpovijedanje počinje odmah u 5 sati ujutro i traje, dok bude trebalo. Pričešćivanje svako pola sata. Svete mise od 5¼ ujutro pa dalje. Zavjetna sv. misa u 6¼, zadnja u 8 sati. Naveče u 7 sati večernjica Presvetoga Srđca Isusova s velikom Odprošnjom Pape Pia XI. za grihe svijeta.

Još Prvi Petak mjeseca lipnja i Travnik je odslužio i Drugi Zavjet Presvetomu Srđcu Božjega Sina! Kraj tolikoga

zla u svijetu, obstanak Travnika uobće i stanje grada i građanstva napose očiti su dokaz, da Gospodin Isus priznaje i nagrađuje Zavjet grada Travnika. Odkako je ova Druga Devetnica počela, 3. rujna 1943. pa do danas, bilo je dana, kada se Travniku radilo o biti i ne biti. To su dani 15. listopada i 30. studenoga 1943. i 4. siečnja 1944. Ali Gospodin svojih vjernih zavjetnika nije ostavio do sada pa ne će ni od sada, samo neka i oni ostanu Njemu vjerni!

6. SVIBNJA — jest PRVA SUBOTA, dan Prečistoga Srđca Marijina, četvrti u Drugom Nizu od Pet Prvih Subota i »Svećenička subota«. Izpovijedanje počinje u 5 sati i traje do 8. Sv. misa s pjevanjem u čast Prečistoga Srđca Marijina u 6¼, naveče u 6¼ razmatranje o četvrtom otajstvu Žalostne Krunice, zatim svečano zajedničko moljenje krunice, litanije i molitva Pia XII. Prečistomu Srđcu Marijinu.

Na Prvu Subotu mjeseca lipnja završit će se ovaj »Drugi Niz«, niz o žalostnim otajstvima. Već sada treba da se zavjetujemo, da ćemo odmah u srpnju nastaviti »Treći Niz«, koji će častiti slavna otajstva do studenoga. U doba kada sav svijet očekuje vrhunac ratnih strahota, moramo se s potpunim pouzdanjem predati Nebeskoj Kraljici i Majci, da nas Ona zaštiti pred pravednom Srđbom Svemogućega Boga.

ZA TISKANJE »GLASNIKA« dali su u travnju ovi velikodušni darovatelji prinos:

Po 100 Kuna: gospođe Lucija Čurić, Marica Bjelobrk, Mara Ledić; gospodin Jakov Čurić; Anto Domić, učenik, Vilma Bešker, učenica.

140 Kuna: dao je IV. r. pučke škole Časnih Sestara.

Po 200 Kuna: N. N. i gospođa Janja Šimić.

250 Kuna: N. N.

Po 300 Kuna: gospođe Anka Škaro i Katica Ročić.

560 Kuna: II. r. pučke škole Časnih Sestara.

660 Kuna: v. g. župnik Barčanac.

800 Kuna: I. r. gimnazije Časnih Sestara u Sarajevu.

1000 Kuna: gospodin Krunoslav Alaupović, donaćelnik. Svim darovateljima neka Bog stotruko plati po zagovoru Prečistoga Srđca Marijina!

NA DUHOVSKI Ponedjeljak, 29. svibnja, ako Bog da, imat će Marijina Kongregacija vanjskih đaka svečano primanje novih članova, koji sada marljivo polažu izpite iz poviesti i pravila Marijine Kongregacije.

Uređivanje završeno 24. travnja 1944.

Hvaljen Isus i Marija!

O. upravitelj Saveza.

ČASOPIS »TRAVNIČKOG SAVEZA ŽIVE KRUNICE«. — Vlastnik i izdavač: Uprava Saveza Žive Krunice, Travnik. — Izlazi u slobodnim rokovima, s dopuštanjem crkvene oblasti. — Izdržava se dragovoljnim prinosima. — Za uredništvo odgovara: O. Stjepan Križin Flodin D. I., profesor na Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji. — Za »Novu tiskaru« Vrček i dr. odgovara: Stjepan Vrček.

Gosp.

GLASNIK ŽIVE KRUNICE

VIESTI S GROBA BOŽJEGA SLUGE PETRA BARBARIĆA

Godina I.

U Travniku, o Alojziju, 29. lipnja 1944.

Broj 5.

TKO BRANI TRAVNIK ?

Dvie godine Travničke poviesti: 1942.—1944. i pogled u budućnost.

»Ako Gospodin nad gradom ne straži,
badava bdi, tko nad njim straži!«
(Psalam 126, 1).

Od prve uzbune do Prvoga Ugovora...

Odkako traje ovaj rat, u Travniku se sirena prvi put javila u noći od 11-oga na 12-i dan srpnja 1942. Za koji dan bit će dvie godine. Onda su neprijatelji svega, što je hrvatsko i katoličko, bili došli do Rostova, pod Vranicom-planinom, 30 km Travniku na jug i odande zaprijetili Travniku.

Te su prijetnje izprva bile samo poruke, čak i »dobrohotne« poruke.

Cieloga su preklanjskoga ljeta i jeseni poručivali, da će oni Travnik »svakako« uzeti, to mu ne gine, ali će oni u Travnik doći istom, kad budu »okolo posvršavali«. Onda naime Travniku i onako ne će preostati drugo, van da im se i sam »preda«, jer je »jasno«, da se održati »ne će! Pa kada oni dodu, onda će Travniku svakako »odlanuti«, jer će ga oni »osloboditi« od svih onih, koji ga »tlače«...

Te su poruke u grad stizale većinom »pješice«. U Travnik se naime te jeseni, bez po muke, zavlacio, tko je god htio, po gradu se skitao, kuda je god htio, po čaršiji razturivao, što je god htio, a i doznati je svak mogao, što je god htio... A da bi izazvale što jači dojam, za neke se poruke govorilo, da su »zrakom« stigle, čak iz Kaira! Tako se u studenom 1942. pronio bio čaršijom glas, kako je tobože »Kairo« javio, da će »oslobodilačka vojska« pred Božić »svakako« stići u Travnik, da tamo »božićuje! Najprije će obračunati s »Pavelićevim janjičarima« — Isusovcima, a onda će travničkoj sirotinji za Božić razdati »sav silni šećer« i »svu tešku robu«, što je travničke »gazdurine« i gavani svih vjera kriju po svojim dućanima i magazinama, još tamo od »austrijskih« vremena...

Eto, poručivali su... Predajte se! Drugo vam ne preostaje!...

Tek, tek — crkli vuci po poruci...

Travljani su te »poruke« shvatili — drugčije.

Mjesto da se predadu partizanima, oni su se predali Presvetomu Srdcu Isusovu!

Odmah u rujnu 42-e oni su se čvrsto sporazumjeli pa na prijedlog Hrvatskih Katoličkih Muževa obećale Gospodinu svoj Prvi Veliki Zavjet, kojim se obavezuju: kroz 9 mjeseci bez prekida, od listopada 42-e do lipnja 43-e, svaki Prvi Petak proslaviti u čast Njegova Presvetoga Srdca onako, kako je On to izričito zatražio preko svoje ponizne službenice sv. Margarete Marije Alacoque: valjanom sv. izpovjedu, sv. misom, pobožnom sv. pričesću u naknadu za sve grijehe svijeta i pouzdanom molitvom.

I što obećale, održale! Svakoga četvrtka uoči Prvoga Petka, popodne, izpovijedao bi se silan svijet u đačkoj crkvi.

U petak ujutro, već u 4½ sati, samo da još za vremena stignu na službu, već bi revne »fabrikuše«, točni željezničari i drugi, kojima se žuri, grnuli u crkvu na sv. izpovied i na sv. pričest. U 6½ bi svećenik sa svim đacima pjevao svečanu zavjetnu misu Presvetoga Srdca Isusova, navečer bi, prije večernje, preč. g. župnik i dekan Stjepan Prgometa izrekao propovied o Presvetom Srdcu Isusovu, a onda bi se izmolile Litanije Presvetoga Srdca, velika odprošnja Pape Pia XI. i podielio blagoslov s Presvetim Otajstvom.

I sve se svršilo prema Ugovoru, kako su ga Travljani sklopili s Gospodinom Isusom! Premda je partizanima bilo »sasvim jasno«, da se Travnik »mora predati«, Travljanima je bilo još jasnije, da se nikom više ne moraju predavati, ako su se predali Presvetom Srdcu Isusovu! Pa se nisu dali urazumiti ni onda, kada je pala Guča Gora, 17. XII., ni kada je planulo Turbe, 26. XII.! Pa baš ni onda, kada na samu Novu Godinu, baš na Prvi Petak, 1. I. 1943., i još 3 puta kasnije u siečnju, partizani sa 3 strane žestoko udariše na sam Travnik! I kako bijaše na početku Velike Devetnice, tako i onda i vazda i do konca Devetnice. Amen! Partizani »džebanu« izpucaše, zube izlomiše, glave pogubiše, Travnika ne osvojiše...

Prvi je Ugovor s Gospodinom iztekao u lipnju 1943.

Nova dva Ugovora.

U noći od ponedjeljka na utorak, od 9-oga na 10-i kolovoza 1943., Niemci, iz taktičkih razloga, naglo i nečujno ostaviše Travnik. Ostade iza njih na svome samo nešto malo Hrvata, tek da očuvaju stražare i vrtače.

Do nedjelje, 22-oga kolovoza, već se partizani dovukoše do Tarabovca, Travniku samo 3 km na iztok! To dakle više nije bilo 30 km daleko, kao ono godinu dana ranije, i tu više nije trebalo čekati nikakvih posebnih »poruka«. Tu su Travljani sasvim pravilno i nesumnjivo razabrali da su partizani »okolo posvršavali« i da se sada obruč oko Travnika stegao pa sada: ili obruč mora puknuti, ili Travnik mora visnuti!

Zato bez mnogoga umovanja i skanjivanja Travljani odmah na Prvi Petak, 3. rujna 1943., obnove Ugovor i počnu odsluživati svoj DRUGI VELIKI ZAVJET Presvetomu Srdcu Isusovu u čast i slavu. Na poziv preč. g. dekana Stj. Prgometa tomu se drugomu travničkom zavjetu pridružiše i sve župe travničkoga dekanata, kako je god koja mogla! A uporedo s tom Velikom Devetnicom SRDCU ISUSOVU prionuše odmah drugo jutro, u Prvu Subotu, 4. rujna, uz Prvih Pet Subota SRDCU MARIJINU, i to uz »Prvi Niz« od rujna 43-e do siečnja 44-e, a uz »Drugi Niz« od veljače 44-e pa sada do lipnja, sve prema Gospinoj želji, kako ju je u Fatimi tako milostivo bila očitovala.

Travljani su dakle lanske jeseni sklopili DVA UGOVORA: jedan s Presvetim Srdcem Isusovim, zapravo ga obnovili, a drugi s Prečistim Srdcem Marijinim, sasvim se pouzdajući u »garancije«, u Božansko Jamstvo Gospodina Isusa i u materinju ljubav Blažene Gospe, ništa dalje ne mareći za bilo čije poruke, prijetnje i napadaje!...

A na ljudsku govoreći:

Travniku je lanske jeseni i zimus uistinu imalo »odsvoniti«!

Govorili su i sami izkusni hrvatski častnici, koji su, i u prijašnjem, a pogotovo u sadašnjem ratu, bili i na situ i na rešetku: »Ma tko brani taj Travnik? Znamo za mjesta utvrđenja i opremljenja, pa se nisu održala!« I kraj svega ratničkoga iskustva i osobne hrabrosti jedva su pred građanstvom sakrivali duboku zabrinutost, jer su oni pogotovo jasno i nesumnjivo razabirali, da Travnik mora svisnuti, ako obruč oko Travnika ne pukne! Samo kako da pukne?

MJESEC RUJAN 1943., kada su se partizani, zbog događaja u Italiji, bili uzobiestili i razularili do krajnosti, govorio je sve, samo ne to, da će partizanski obruč puknuti.

Pokornička procesija Gospi u Dolac, 8. rujna, prošla je u divnome miru i uz mnogo sunca, pa se sva srca ponadaše: dobro će biti! Ali se obzorje ubrzo sasvim zamračilo.

Vječita pucnjava pušaka i topova, i po danu i po noći, kad u tolike i tolike travničke i dolačke kuće uletješe nebrojena partizanska tanad razbijajući prozore i pokućstvo, a tek čudom Božjim ne pogađajući žive glave, osim što je u prosincu jedan mali đak poginuo; svagdašnja »gljačka«, po Slimecima, Putičevu, Nević-polju, Guvnima, sve pod samim Docem, da i ne govorimo o ostalim selima travničkog dekanata, koja su svaki dan »uživala« sve »blagodat« partizanskoga »oslobođenja«; svakidašnje trganje pruge i rušenje mostova, sad prema Donjem Vakufu, Travniku na zapad, sad prema Vitezu, Travniku na istok; uništenje postaje na Biloj i teško oštećenje Gospine kapele na Žalostnoj Gori, 11 km od Travnika na istok; pogibija 20-orice naših momaka spram Gospina vreća, 16-og rujna, 3 km Travniku na zapad, uništenje oklopljenog vlaka i ciele posade, 22-og rujna, 4 km Travniku na zapad, uništenje osobnoga vlaka i tužna smrt jednih, a zarobljenje drugih putnika, 28-og rujna, 4 km Travniku na istok; dokidanje jutarnje veze sa Sarajevom, a s Jajcem je i onako više nije bilo, napokon dokidanje svakog, i osobnog i teretnog i poštanskog prometa i svake brzoglasne veze sa svijetom — sve je to Travljane slabo moglo uvjeriti, da će partizanski obruč oko Travnika dospore puknuti... U to se vrijeme doista Nezavisna Država Hrvatska u Travniku protezala samo »od Meljanca do medrese«, a svud unaokolo bila je »oslobođena teritorija«...

MJESEC LISTOPAD imao je pače dokazati, da će Travnik napokon ipak — pokleknuti! Kad neće milom, hoće silom...

Već je nemirni svršetak mirno povedene listopadske pokorničke procesije — opet Gospi u Dolac, kad se nikamo više nije moglo — 10. X., bio kobni predznak težkih događaja, koji će brzo doći. Kada naime Travljani izađoše iz dolačke crkve, da će kući u povorci, a topovi grme od zeničke strane i sve kao da se borba približava Travniku. Uz to doleti i neki narednik s nalogom zapovjednika najbliže stražare, da se procesija čvrsto požuri, jer bi odmah moglo doći do navale na Travnik! Nije, hvala Bogu, došlo baš »odmah«, ali se ipak dugo nismo mogli tješiti, da do navale »možda uobće ne će ni doći«...

Došlo je vrlo brzo.

Tih je dana »Tito« već bio došao u žum kraj Kasapovića, 6 km Travniku na jug, odakle će upravljati odlučnom navalom na Travnik! I na blagdan sv. Terezije, u petak 15. listopada, došlo je do velike bitke za Travnik!

Toga je dana, u 3 sata po podne, »Tito« na Travnik poslao navalu, u kojoj su, do 7 sati ujutro, 16-oga, sudjelovale 22 tisuće partizana! Hrvata branitelja, ako je bilo 2 i po tisuće, po stražarama, vrtačama i uz topove. Kada se iza ponoći opasnost bila popela na vrhunac, kada su Travljani, već iz svojih kuća, slušali lažne zapoviedi partizanskih »komandanata«: »Napred, prva brigada, druga je već u Travniku!«, kada su 3 pomamna partizana, već pri dnu Vilenice, pitala naš svijet, koji tamo stanuje: »Gde je srpska crkva, da zvonom javimo, da smo već tu!«, u taj čas iznenada dođoše Rommelovi »Afrikanci« i — Travnik ni sada nije pokleknuo!...

Svetoterezijaska bitka od 15. X. 43-e pripada poviesti. Iza paklene noći svak je krenuo na posao, kao da ništa nije ni bilo: gimnazijalci u svoju gimnaziju, učenice u svoju, činovnici u urede, obrtnici u radionice, željezničari na postaju, a »fabrikuše« u tvornicu. Travnik je, dvostrukim zavjetom, sebe i svoju hrabru vojsku bio predao Presvetom Srdcu Isusu i Prečistom Srdcu Marijinu pa se nikomu više nije imao predavati! A za Gospodina nema nikada takozvane »očajne situacije«! Kada Travniku treba, Gospodin će mu poslati makar i — Rommelove »Afrikance«! Gospodina ništa ne može natjerati »u nepriliku«...

MJESEC STUDENI imao je ipak pokazati, da bezbožnici i neprijatelji naši ne misle priznati da Travnik brane Jače Ruke...

U ponedjeljak, 29-oga, u 9 i po naveče, okrenuše Travnik tući težkim oružjem. One noći baciše u grad preko 300 težkih naboja. Niti kakve prave štete počinuše, niti koga raniše. Isus i Marija nisu dali! Hvala Im! Pošto partizani »težku džebanu« izpucaše, sve onako kojekuda, udesiše iza ponoći navalu, misleći: udesili smo Travnik topovima, sad smo na konju! Žestoka bitka trajala je do 10 sati prije podne. Travnik se nije predao!...

I »svetoandrijska bitka« od 30. XI. 43-e pripada poviesti. I onoga se jutro po gradu vršilo sve po školama, uredima, trgovinama, radionicama, svuda uobće, kao tamo, gdje ljudi, kraj sve nevolje, imaju u duši neko uporište, kojega ni topovi ne mogu pokolebati! Travnik je sebe i svoju hrabru vojsku predao Božjemu Sinu i Njegovoj Materi, pa nije imao razloga, da se ikom još predaje!

Kad su ono čaršiju lupali...

Tako seljačka usta oko Travnika kažu ono, što bi novinarska, recimo, usta nazvala »bombardovanjem Travnika«.

To je bilo u utorak, 4. siečnja 1944. u 3 sata po podne.

Neprijatelji svega, što je hrvatsko i katoličko, ne mogući sami, ništa napraviti, najviše prekomorske silnike, da nam Travnik zaspu bombama sa svrhom: Travnika treba da nestane! »Bre, more, ima da ga nema!...«

Ovčarevski župnik, pokojni fra Lado Fišić, u čijem je župskom stanu bio »Partizanski štab«, pripovijedao je zimus, baš pred smrt, što su »politički komesari«, ti glavni bogovi partizanski, pa »komandanti« i »komandiri« rekli na izvješće uhoda, koje su izvješćivali o »uspjehu« toga »lupanja travničke čaršije«. Na površan prikaz o srušenim kućama i poubijenim ženama s djecom planuše nestrpljiva pitanja:

»A šta je s kasarnom i sa žandarmerijom?«

»Ništa.«

»A šta je s bolnicom, sa stanicom i s poštom?«

»Nije ništa.«

»A šta je s vodovodom i s elektranom?«

»Eto, baš ništa!«

»A šta je s gimnazijom?...«

»Eno je, stoji!...«

»Eh« pa opsuje čvrsto jedan od glávônja, »ne valja to, bre! Nismo potigli, šta smo hteli!«

Eto, dakle: nisu postigli, što su htjeli! Oni su, sasvim »izkrenoc«, htjeli: *Travnik uništiti!* Da je naime onih dvjesto i nekoliko bačenih težkih bombi uistinu pogodilo tih 8 ustanova, koje su napose imale biti satrte, onda bi i Travnik — pripadao poviesti... Kao što je »amen« u otčenašu, oni su čvrsto očekivali, da će bombardovanje napokon ipak sasvim sigurno izvesti ono, čega tolike njihove poruke, prietnje i navale ne izvedoše, pa tek što napadači odletješe, oni se odmah stadoše s Vilenice spuštati, da napokon ipak jedanput — »siđu u Travnik!« Ta iza onolike treske, urnehesa i lomljave Travnik je sigurno »legao«! Sad ga samo još valja opljačkati, pa će pitanje toga Travnika ipak jedanput već biti do kraja »likvidirano«!...

Ali kako li se moradoše zgranuti najprije, kad ih ono Hrvati po travničkim »bunkerima« onako strmo dočekaše i odtjeraše, kao što se tjera dosadan ciganin, a pogotovo kako li »pokisnuše«, kada ono uhode potanko iznjušiš, da ni uz pomoć američkih silnika ni sada ne postigoše, što su htjeli! Oni su učinili, što su god mogli i, na ljudsku govoreći, sada, ako ikada, morali su doći do cilja! *Tko im nije dao, da ne postignu, što su htjeli?* Jesu li možda »slučajno« promašili? Nema slučaja! Ni vrabac ne pada s krova slučajno!

Travnik se ni sada nije predao Božjim i svojim neprijateljima, jer je već bio predao i sebe i svu svoju hrabru vojsku Presvetomu Srdcu Isusovu i Prečistomu Srdcu Marijinu! Kad Gospodin straži nad gradom, badava se četvoromotorci čopore, da grad sataru...

Treći Ugovor — Osnutak Travničke molitvene vojske.

Pošto su se s prvim i za sada posljednjim »bomboranjem« — kako seljaci vele — osramotili, zaprijetiš se bezbožnici, da će oni na Travnik ponovo doletjeti, kad bilo, da bilo, i stući ga do kraja!...

Kad vidiš, da imaš protiv sebe samoga sotonu, onda nikakvo drugo umovanje, nikakva druga politika nema smisla, nego: *sasvim se pribij uz Boga*, kao diete uz otca, i *Njega se drži!* To je i inače jedino pametno pravilo, samo što toga čovjek ne shvaća, dok mu voda ne dopre do grla i do nosa, kao ovo zimus Travniku.

Zato Travljani, uz prijašnja dva ugovora: jedan o poštivanju Prvih Petaka, Isusu za ljubav, a drugi o poštivanju Prvih Subota, Mariji za ljubav, u toj nevolji, odlučiš se sklopiti još i TREĆI UGOVOR, kojim će, u duhu Gospine poruke iz Fatime, Mariji posvetiti ne samo jedan dan u mjesecu, jer je Prva Subota samo jedan dan uz tolike druge, nego će Joj posvetiti:

1. sve dane u mjesecu, bez razlike, a Prvu Subotu i dalje na osobit način, i

2. još više: SVE SATE U DANU, OD PONOĆI DO PONOĆI!

Ne smije proći ni sat, po mogućnosti ni čas, ni u danu ni u noći, a da bar netko iz Travnika ne bi pozdravio Kraljicu i Gospodaricu Neba i Zemlje! Ako grješnici, danju i noću, psuju Boga i Mariju, ako bezbožnici, danju i noću, snuju o propasti Travnika i svih hrvatskih gradova i sela — onda će i Travljani, i danju i noću, snovati o što većoj časti i slavi Nebeske Gospođe, duboko uvjereni, da će se Marija s Isusom već brinuti za spasenje i Travnika i svih drugih hrvatskih gradova i sela. To vrijedi osobito za sva mjesta u dekanatu i svoj Velikoj Župi Travničkoj, jer ni Travniku ne bi bilo obstanka, ako bi bezbožnici uistinu »sve unaokolo posvršavali«, kako bi oni »htjeli«...

I zato Travljani, odmah 5-i dan, pošto im bje »čaršija slupana«, u Nedjelju Svete Obitelji, 9. siječnja 1944., u đakčoj crkvi sv. Alojzija, uz grob najslavnijega travničkoga đaka, Božjega i Marijina sluga Petra Barbarića, pod građanskom

sv. misom, uz odobrenje Crkvene Oblasti, osnovaše »TRAVNIČKI SAVEZ ŽIVE KRUNICE« kao svoju STAJAČU MOLITVENU VOJSKU.

Ta molitvena vojska ima kao glavnu dužnost: *moleći bez prekida Gospinu Krunicu, od ponoći do ponoći, vojevati za čast i slavu Prečistoga Srdca Marijina!* A inače: *svu konačnu brigu za obranu Travnika i svih hrvatskih gradova i sela, napose u travničkoj Velikoj Župi, Travljani s pouzdanjem povjeravaju Mariji i Njezinu Božanskomu Sinu!*

Ipak nam trebaju: i krunica i — krampa!...

Da tkogod ne bi, i nehotice, sve zajedno naopako shvatio: Po sebi se razumije i sasvim je jasno, da se savjestno moraju izpunjavati sve odredbe, što ih Ministarstvo oružanih sila preko Zapovjedništva Narodne Zaštite izdaje za obranu i zaštitu protiv navale odozgo. Ludost bi bila misliti, da su te odredbe suviše, zločinstvo bi bilo ometati izvršavanje tih odredaba i *grieh* bi bio očekivati, da će se Bog pobrinuti za ono, što je čovjek, iz ličnosti ili iz škrtosti, zanemario učiniti, premda mu i briga zakonite državne vlasti i zdrav razum nalazu, da to učini.

To bi naime bilo »preuzetno pouzdavanje u Boga«, pretjerivanje i grieh na jednu stranu, kao što je pretjerivanje i grieh na drugu stranu: svako preuzeto pouzdavanje u sebe i svoju snagu i, s tim u vezi, svako zanemarivanje, *omalovažavanje* i *preziranje* *kršćanske molitve* i *pouzdanja u Boga!*

Tu treba, sasvim otvoreno, dodati još i ovo: ako mi Travljani pa Zagrebčani, Sarajlije i Osječani, Mostarci i Brođani, Zeničaci i Kuprešaci, i svi drugi redom hrvatski građani i seljaci, i kojima je »čaršija slupana« i kojima još nije, ako mi ne budemo *dostojnim kršćanskim životom* sebi u Boga izposlovali to, da se On sam otčinski primi straže nad našim gradovima i selima, onda: *sve vreće pjeska, svi probušeni podrumski zidovi, svi budaci i piuci, sve lopate i krampe po skloništim, sve zamačivanje i uobće sve »samoznaštitne mjere« zajedno — ne će nam ništa, baš ništa i upravo ništa koristiti!*

Treba nam dakle i jedno i drugo: i krampa i — krunica! Toliko »u zagradi«, a sada dalje na poviest.

Što se Travnika tiče...

...odkako se čvrsto primio krampe, a krunice još čvršće, od 9-oga siječnja do 13-oga lipnja, dočekaao je doduše 70 uzbuna, ali čaršije mu nitko više nije lupao! Lete, doduše, štetočinci iznad Travnika, i danju i noću, dva su ga puta, 29. V. i 10. VI., i iz strojnica napali, ama se i u Travniku, i danju i noću, u koji god sat nahrupe dušmani, netko već moli i zove Gospu u pomoć, neka bi Ona s Gospodinom stražila nad Travnikom!

Do danas, 13. lipnja 1944., kroz ovo 5 mjeseci, odkako je Travnik s Gospom klopio ugovor: *nitko se iz Travnika nema ni za što potušiti na Marijinu stražu!* Gospa nas je milostivo očuvala i od napadaja i od propasti! Ako Travljani drže »Ugovor«, drži ga i Gospa! Kako mi Njoj, tako Ona nama!

A što se uzbuna tiče, te i onako misu ušle u »Ugovor«, pa nije čudo, da ih ima! Uostalom, i 170 uzbuna Travnik će drage volje podneti, samo da odkloni i jedno jedino »lupanje čaršije«!

Travničke 24 molitvene čete.

»Travnički Savez žive Krunice« ima 24 molitvene čete, za svaki sat u danu po jednu.

Svak izabere četu, koja mu se sviđa, u nju se upiše, i unutar sata, koji je za tu četu određen, izmoli krunicu, mirno i polagano. »Pristupnicu« pošalje u Travnik, da se stavi na Barbarićev grob. Tko ne može stići na svih 5 desetaka, može na manje, ali najmanje treba da izmoli 1 desetku. *Koliko se zna, u Travniku nitko ne moli manje od 5 desetaka, a mnogi mole i 15!*

Svaka četa ima svoga nebeskoga zaštitnika. Za zaštitnike su uzeti u glaynom »nepoznati« sveti: svi sveti Apostoli i Evanđelisti, njih 16 na broju. Ti su sveti uistinu nepoznati današnjem kršćanskom naraštaju, a pogotovo nisu »popularni« u našega svijeta. Zaštitniku 17-e čete, na primjer, svetom *Barnabi*, mnogi ne znaju ni imena izgovoriti pa ni napisati! Koliki su ga u Travniku i u Docu zamienili sa — svetom *Barbarom*!

A ipak su Apostoli i Evanđelisti glavni svjedoci Isusovi! Oni nam jamče svojim poštenjem i svetošću, svojim životom i smrću, da su istinita sva divna otajstva, o kojima se mi s Gospom razgovaramo, kad krunicu molimo.

Sv. Luka jamči nam za *radostna otajstva*, jer ih je on zapisao prema kazivanju same Prečiste Djevice. Svi ostali apostoli i Evanđelisti jamče nam za *sva žalostna i slavna otajstva*. Što mi tek spominjemo, kada krunicu molimo, oni su doživjeli! Oni su to svojim očima gledali, svojim ušima slušali, svojim rukama pipali, svojim ustima ljubili, oni su za to svoje živote položili! Oni svim svojim bićem jamče, da je istina, što mi u krunici spominjemo! Oni su, sa sv. Petrom, temelj Kristove Crkve, oni su temelj i Gospine Krunice! Zato se uvijek, na početku krunice, moli Apostolsko Vjervanje! I zato se pravi molitelji krunice s pouzdanjem stavljaju pod zaštitu onih, kojima je sam Isus rekao: »Vi ste od početka bili sa mnom!« (Iv. 15, 27).

To isto, na drugi način i u drugoj mjeri, vriedi i za svjedočanstvo sv. *Marije Magdalene*, zaštitnice 20-e čete. Pitajte nju, da li je ona pripravna jamčiti za otajstva *žalostna i slavne krunice*, pa da čujete, što će vam reći!

Tri sveta Anđela, kao nebeski svjedoci, i te kako nam jamče za *sva otajstva* po redu, a osobito sv. *Gabriel*, tjelesni sluga Božjega Sina!

Dvie nježne i tihe djevojke i mučenice, sv. *Agata* i sv. *Lucija* i dvie skromne i sakrivene, ali po svemu kršćanskomu svijetu slavne udovice, sv. *Franciska* i sv. *Monika* ne mogu doduše poslužiti kao svjedokinje iz doba Kristova, ali kako su svjetlile drevnim kršćanskim vjekovima, mogu i danas! Osobito noćnim četama, u kojima ima najviše haš djevojaka i udovica!

Zašto baš 24 molitvene čete?

Zato, što su 24 sata u danu, pa neka svaki sat, ako je ikako moguće, ima svoju četv. Tko može i hoće, odabire noćnu četv, tko ne će i ne može, odabire danju četv. Sve prema slobodnom izboru i bez obaveze na grieh!

Udruživanje se, za bilo koju stvar, može vršiti na mnogo načina, pa se tako i molitelji Gospine krunice, ako baš hoće, mogu udružiti, kako god hoće. Sveta Crkva, u toj stvari, niti što zapovijeda niti što zabranjuje. Glavno je, da se ljudi na način, koji je njima po volji i koji je Crkvena Oblast odobrila, privedu na što revniju molitvu.

Travnik, Dolac i Ovčarevo prionuše uz »molitvene čete«, uz njih pristadoše i *Sarajevo* i *Rankovići* i još mnogi Hrvati-katolici širom naših krajeva, kamo se, kroz ovo pola godine, preko ustaša, domobrana, đaka, željezničara, činovnika, služkinja, tvorničkih radnika i drugih putnika pronio to, da u Travniku ima, uz *Barbaričev grob*, nekakvih »molitvenih četa«, pa im se takav način molitvene udružbe svidio i — ljudi se pridružuje Travničkim Saveznicima Žive Krunice, da budu bliže Božjemu sluzi Petru Barbariću! Po njemu Mariji, po Mariji Isusu, a po Isusu bliži samom Bogu!

A hoćemo li mi protiv najezde kakvo »novo oružje« pripravlјati?

Ne ćemo! Nije nužno! Prastaro kršćansko oružje: *pouzdanje u Boga* doraslo je i samom paklenom dušmaninu pa će i prekomorskoga suzbiti! A suzbit će i četnike i odmetnike i partizane i sve druge vrazje slugane, pa i svaku najezdašku hajku i groznicu! Samo se toga staroga oružja treba latiti s novim, silnim, neugasivim žarom, žarčim od svih požarnih bombi!

Zato, evo, što ćemo:

Jesenašnji travnički Ugovor za Prve Petke iztekao je 2. lipnja. Ugovor za Prve Subote iztekao je 3. lipnja. Ostaje, za sada, samo »Treći Ugovor« — za živu Krunicu, jer smo taj s Gospom sklopili na neodređeno vrijeme, do Božje Volje, što dulje, to bolje!

Imajući na pameti svu strahotu stanja, u kojemu se nalazi Europa i mi Hrvati s Europom, valja nama Travlјanima: Prva dva Ugovora, za Prve Petke i za Prve Subote odmah sada, u srpnju obnoviti za daljih 9 ili već 10 mjeseci!

Prema tome će, dakle, Travnik, od 1. srpnja 1944., i dalje imati na brizi »TRI UGOVORA«:

»Prvi Ugovor« izvršavat ćemo svakog Prvog Petka u čast Presvetoga Srdca Isusova, sve do ožujka 1945.!

»Drugi Ugovor« izvršavat ćemo svake Prve Subote u čast Prečistoga Srdca Marijina, sve do travnja 1945.!

»Treći Ugovor« izvršavat ćemo svaki dan i svaki čas, i do konca rata i poslije rata, jer uređivanje Nezavisne Države Hrvatske i usavršivanje pojedinačkog i društvenog života, iza rata, tek ne će biti moguće bez posebnoga Marijina zagovora i osobite Božje pomoći!

Ta svoja, dakle, TRI UGOVORA mi ćemo Travlјani savjestno izpunjavati, još savjestnije nego do sada, i za sebe i za sve hrvatske gradove i za sva hrvatska sela i za sav Hrvatski Narod! Tko god, širom Hrvatske Zemlje, uz nas pristane, živ bio, sretan bio, do neba mu se molitva čula, i naša s njegovom! Kruniča se namolio, svetih se misa naslušao i svetih se pričesti na zemlji nauživao, a u nebu se, s Isusom i s Marijom, Boga nagledao!

Eto: to je sve, što mi mali ljudi možemo iznieti protiv puste najezde i protiv sve najezdaške hajke i groznice! Staro, prastaro kršćansko oružje, samo ga se laćamo sa sasvim novim žarom!

Ali to i jest ono glavno, što se mora iznieti protiv svega ovoga paklenoga urnebesa!

Vršeći savjestno svoja »Tri ugovora« i živo popravljajući sav svoj život zaskužit ćemo, da se i na Travniku i na svemu Hrvatskomu Narodu obistini rieč Božja: »DOMINUS FORTITUDO PLEBIS SUAE — GOSPODIN JE SNAGA SVOGA PUKA!« (Ps. 27, 8).

Onda će sav svijet jasno vidјeti: TKO BRANI TRAVNIK!

ŠTO ZNAČE TE TOLIKE UZBUNE?

Od 4. siječnja o. g. do 13. lipnja imali smo, mi ovdje u Travniku, 70 uzbuna i jedno bombardovanje. To je, razumije se, vrlo malo prema onih 300 i više uzbuna i par bombardovanja, što ih prepatiš toliki naši hrvatski gradovi uz more, a još je manje i upravo ništa prema onom nekoliko stotina i tisuća uzbuna i bombardovanja, od kojih postradaše i u bezdan padoše toliko gradovi po Europi.

Ipak, i bez obzira na bombe i propast, uzbuna je već i sama po sebi nesnosna. Ako psi očajnički zavijaju, čim sirena proguli, nije ni ljudima lakše. I oni bi zavijali, kad se ne bi stidjeli i kad bi to — koristilo. Zato mnogi uzdišu i stenju i lete kao bez glave, a bude ih, pa ih i kap udari, kad sirena zatuli.

Što znače te tolike uzbune, i kod nas i drugdje? Što znači to, da tolike tisuće ljudi svaki dan moraju prekidati posao? I da im onda, svaki dan gotovo, valja prodangubiti po par sati? A posao čeka... možda i propada...

Što znači to sve?

Znači, da Bog Stvoritelj hoće da nam dozove u pamet neke istine, kojih čovječanstvo ne smije nikada s uma smetnuti, ako se ne misli u bezdan srušiti.

Prva je istina ta, da je *Gospodin Bog Stvoritelj jedini Gospodar vremena!* Mi ljudi po svom biću, uistinu »nemamo vremena«, ako nam ga Bog ne da.

Druga je istina ta, da nam *Bog daje vrijeme, da njime zaslužimo vječnost!* U vremenu, što ga dobivamo »na obroke«: od zore do mraka — a tih obroka od kolievke pa do groba bude u nekih ljudi i po koja tisuća — u tome dakle prolaznome vremenu valja da svaki čovjek uvijek najprije vrši ono, što je *nužno*, zatim ono, što je *korisno*, a na koncu ono, što je *ugodno*.

Među nužnim poslovima na prvome mjestu stoji onaj, što ga Gospodin Isus naziva »*jedino nužnim*« (Luka 10, 42). To je briga i rad za Božju slavu i za spasenje vlastite duše. Odmah na drugome mjestu, ali bitno povezana s prvom, stoji briga i rad za spasavanje bližnjega, to jest: sav pametni, poštenu i požrtvorni posao za Crkvu i Državu.

Tko se savjestno laća najprije onoga, što je nužno, a tek poslije onoga, što je korisno ili ugodno, taj, i samo taj, uistinu »*otkupljuje vrijeme*« (Efez. 5, 16) i kupuje vječnost. Drugčije se ne stječe ni trajna ni poštovana uspomena među ljudima, ni blažena ni sveta vječnost uz Boga.

Treća je istina ta, da se najveća većina ljudi ne drži toga reda u poslovima, nego svak leti najprije za onim, što je ugodno. Korisnim se smatra samo ono, što ti zajamčuje ugodno, pa se onda ljudi bacaju u veliku trku za onim, što je tobože »*korisno*«, a o nužnome nitko ne će da vodi brige. Povrh svega, u toj se trci za užitkom i probitkom sredstva često ne biraju. Tako ta trka vodi u propast i vremenitu i vječitu.

Četvrta je istina ta, da Bog ne želi naše propasti, nego nastoji k pameti nas privesti. On hoće, da preko tih čestih uzbuna shvatimo i priznamo, da mi uistinu nismo *nikakvi gospodari svoga vremena* i da čovjek ne smije vremena upotrebljavati »*po svojoj ludoj glavi*«, nego »*po svojoj svetoj dužnosti*«.

Zato: od zore do mraka vodi brigu, najprije za ono, što je *nužno*: za molitvu i za staleške dužnosti —; onda za ono, što je *korisno*: za ono, što ti olakšava vršenje nužnoga — a onda će ti se za *ugodno* Gospodin i sam pobrinuti! To jest: On će ti sam uliti u dušu *radost i sreću mirne savjesti*, koja zna, da je izpunila »*svaku pravdu*« (Mat. 3, 15), sve, što Bog zapovijeda, a od mirne i sretne savjesti nema na svijetu veće sreće, veće ugodnosti! To je Isus obećao: »*Ako budete pazili na moje zapovijedi, ostat ćete u mojoj ljubavi, kao što sam ja pazio na Očeve zapovijedi pa ostajem u Njegovoj ljubavi... Ako me tko ljubi, pazit će na moje riječi. I moj će ga Otac ljubiti i k njemu ćemo doći i u njega ćemo se nastaniti*« (Iv. 15, 10, 14, 23). Veće sreće i ugodnosti od ove nema!

Te dakle tolike uzbune, u stvari, znače, da Gospodin stoji »*pred vratima*« tolikih i tolikih srdaca i »*kuca*« (Otkr. 3, 20), ne bi li Ga razumni ljudi pustili unutra, da ih nauči: kako se kratkim vremenom kupuje bzkrajna vječnost!

Kad se dakle sirena javi, onda to znači da Gospodin »*hoće k tebi*! Onda nemoj kao muha bez glave letjeti po kući ne znajući što da ponesesh u sklonište, nego najprije odgovori Gospodinu na Njegov poziv: »*Spremno je srdce moje, Bože moj, spremno je srdce moje!*« (Psalam 56, 10). U našoj Hrvatskoj Državi svi moramo uvijek biti »*spremni*«, a Bog od vjeka traži, da uvijek budemo »*spremni*« vršiti najprije ono, što je nužno, a onda tek ono, što je korisno i ugodno. Zov sirene ima zadaću, da te za to uzgoji i osposobi, a ne da ti »*sapne noge*«, da ti »*otme dah*«, pa da te »*udari kap*«.

Eto, to znače te tolike uzbune.

„POSLOGA BRZA I TOČNA!“

Uđeš u dućan, išteš po volji, platiš po cieni i dobiješ upravo ono, što si iskao, upravo onoliko, koliko si iskao i dobiješ odmah. I onda zadovoljan kažeš, da je u tom dućanu posloga brza. Ne moraš do preksjutra zievati. I točna. Ne ćeš dobiti roga za svieću. I onda kažeš, da bi tako trebalo da bude u svim dućanima i uobće svuda, gdje se što bilo kupuje i prodaje, svuda, gdje se vrši kakva bilo »*izmjena dobara*«, makar i u najširem smislu reći...

I onda nije čudo, što ima svijeta, koji misli, da bi se toga zakona o »*brzoj i točnoj posluži*« morao držati i sam Bog Stvoritelj, ako ne želi izgubiti kupaca — »*mušterija*«!... Kada Ga tko od pozemljara »*po-*

časti« svojim povjerenjem pa se baš k Njemu uvrati, da u Njega što bilo zaište, trebalo bi, da i Gospodin Bog bude »*u služan*«. Da bude »*brz*« i »*točan*«... Razumije se: ti ne išteš badava! Znaš i ti, kakva su danas vremena! Ti i ne pitaš, pošto je što, samo ako se može dobiti. Ti ne žališ platiti pa i preplatiti! Takav si ti sa svijetom, pa se ti ni s Bogom ne ćeš cjenkati. Samo neka te i Bog posluži poslugom br-zom i točnom.

Takvi smo mi, u glavnom, svi, pa onda evo što obično biva. Ima naime stvari, koje se ni u kojem dućanu svijeta ne mogu ni za koje pare nabaviti, pa ti onda naučuješ, gdje bilo: tebi, ili komu god od tvojih

milih i dragih, zdravlja nema više ni u koga, van u Boga, a kupuje se molitvom.

Ti okreneš moliti se. Što ti je god slobodna vremena u danu, a i pola noći, sve ode na molitvu. Ne koristi...

Kažu ti: treba i postiti.

Ti zapostiš, već ti dođe da obnevidiš od posta. Ne koristi...

Kažu ti: treba i milostinju davati.

Ti okreneš, kraj sve neimaštine, davati i desno i lijevo. Ne koristi...

Kažu ti: treba mise plaćati. Plaćaš ti, same »brze« mise. Ne koristi...

Kažu ti: treba se iz temelja obratiti, valja početi podpunj kršćanski život, valja se redovno izpovjedati i po sv. Pričesti s Bogom se ujedinit, valja savjestno vršiti svih 10 Božjih i svih 5 crkvenih zapovijedi.

I ti to sve pravilno shvatiš i velikodušno prihvatiš i za par tjedana već ljudi o tebi govore, da si sada sasvim drugo stvorenje... Samo, samo: tvoja jedinica i dalje gine i vene... Sve zajedno nije ništa koristilo...

I onda ti dođe, da planeš svim biesom razočarane duše, da se zavadiš sa samim svojim Bogom Stvoriteljem i da se s Njim razkrstiš... Kakva je to u Njega posluga? Ni brza ni točna. Upravo nikakva! A ti, eto, na Njegovu tezu već godinu dana, koliko li, stavljaš sve, što god On traži. Što je god od tebe iskao, sve je dobio! A što ti je dao? Je li ti jedinica ozdravila? Nije... Kakva je to »izmjena dobra«? Eh, dakle: gdje nema robe, nema ni kupnje...

I ti misliš, misliš i najposlije sve na jednom smišliš: da prekineš s Bogom »poslovne veze«, jer On, eto, hvala Mu budi, ne izpunjuje svojih obaveza... Nije te uslišao... Pobožnost se »ne izplaćuje«, kažeš.

*

Zar da te doista nije uslišao? Zar da se pobožnost uistinu »ne izplaćuje«?

A u što onda ono Njegovo onoliko uvjeravanje: »Zaista, zaista vam kažem: što god budete od Očca moga u moje ime iskali, dat će vam!«...? »Išтите i dobit ćete, tražite i naći ćete, kucajte i otvorit će vam se. Tko god ište, dobiva. Tko god traži, nalazi. I tko god kuca, otvara mu se... Gdje se god dvojica u čemu bilo slože i zaištu od Očca u moje Ime, dat će im.« I toliko i toliko drugih, divnih i predivnih obećanja!

Pa onda ona golema, ona neizmjerena, ona Božja riječ: »Nebo će i zemlja proći, ali moje riječi ne će proći!«

Kada dakle On što obeća, kaže, da će i izpuniti. I ne trpi, da Mu ne vjerujemo.

Pa najposlije još i ova Božja riječ: »Pobožnost je za sve korisna!«

Zar On dakle doista uslišava one, koji Mu se mole? Zar je dakle pobožnost uistinu za svaku stvar korisna?

Jest! Bog uslišava! On se zove »Deus Exauditor — Bog Uslišavatelj!« I pobožnost je za svaki pošten posao, za svaku pravednu potrebu najsavršenija podpora! To je vjerska istina! Tko ne vjeruje, krivovjerc je!

Samo što »naše misli nisu Njegove misli!... Naši pojmovi o točnoj i brznoj posluži Njega ne vežu. Ne kao da On ne bi mogao čovjeka poslužiti i brzo i točno. Koliko je On to puta već

učinio! Pa kad tako uradi, onda kaže: Idi, i kako si vjerovao, tako neka ti bude! Ali u najvećoj većini slučaja On čovjeka uslišava: onda, kada On hoće, a ne »brzo«, i onako, kako On hoće, a ne »točno.« I uslišava sasvim sigurno, tako da se mora reći: Božji su uredi jedini, u kojima se baš upravo, ali upravo svaka razborita molba i pravedna želja sasvim sigurno uvažavaju. Na Božjem pisacem stolu nema — »odbijenih molbenica«... Što je god pametnih i poštenih, razboritih i pravednih molba, sve će se to uvažiti i izpuniti, onda, kada On bude htio i onako, kako On bude htio! Neuslišanih molitava nema!

Što se dakle vremena tiče, Njegovo uslišanje nikada ne stiže prekasno, nego baš kada treba, pa makar to bilo istom u vječnosti. Njegova posluga nije »brza«, nego je dostižna. A što se načina tiče, On uvijek uslišava bolje i obilnije, nego što se iskalo. Evo, na primjer:

Marija i Marta, sestre bolesnoga Lazara, poručuju Gospodinu, da je bolstan onaj, koga Isus voli. To znači: molimo Te, dođi i izliječ ga! Ali Isus ne ide k Lazaru i Lazar — umire... Je li Isus prezreo molbu Lazarevih sestara! Reklo bi se, da jest. Nema tu ni traga kakvoj »brzini i točnosti« u Isusa, kako bi je naša ljudska pamet željela. Eno Lazar već četvrti dan gnije u grobu... »Da si bio tu, moj brat ne bi bio umro!...« Sad je već prekasno!

Ali to i jest ono, što Isus hoće, da shvate i Marija i Marta i sav ljudski rod, pa i svi mi od »žive Krunice«, koji se s krunicom u ruci borimo za Hrvatsku Državu: za Njega ne postoji ni »prerano« ni »prekasno«, On je Gospodar vremena! I On hoće, da i Marija i Marta shvate, i svi mi da shvatimo, da se Lazareve sestre nisu bačava molile! On ih je uistinu uslišao! One su htjele imati živa i zdrava brata. E pa eto im ga! Što mu je Isus morao dušu iz predpakla doživati, i tijelo iz groba dizati, to za Njega nije nikakva poteškoća!... Za Njega nema »nepopravljivih propusta«, nema »očajnih situacija!« On hoće i može svaku pravednu i pametnu molbu uslišati, On je i uslišava, samo što vrijeme i način uslišanja On pridržava za Sebe. »Moje misli nisu vaše misli!...«

Španjolski velikaš Don Injigo Recalde de Loyola ležao je teško ranjen. Topovsko mu je tane smrskalo koljeno. On se moli, da ozdravi, da može ostati kraljevim dvoraninom, da ne izgubi »položaja u društvu«. Alko ostane hrom, nije nikako pristao... Njegova je dakle molba razborita i opravdana. I on se moli svim žarom.

Ali način, kako je Veliki Bog tu molbu uslišao, okreće naglavce sve ljudske pojmove o »brzj i točnoj« posluži! Prije svega: nije ozdravio »brzo«, nego se patio bez kraja i konca i pošto ga liečnici — petljanci izpatiše, više nego što naše doba narkoze i »lokalne anestezije« i pojmiti može, ostao je — hrom... I onako hrom postao je — dvoraninom Nebeskoga Kralja! I kao Osnivač Družbe Isusove stekao je izvanredan položaj ne samo u španjolskoj, nego i na cijeloj Zemlji i na Nebu! I svakoga se 31. srpnja preporučujemo velikom dvoraninu Isusovu sv. Ignaciju vitezu iz Loyole! Zar dakle njegove devetnice na bolesničkom krevetu nisu bile uslišane? I te kako! Samo ne »brzo« i »onako točno«, kako je Don Injigo bio molio, nego neizmjereno bolje!

Na početku ovoga stoljeća hrvatskoga pjesnika Marina Sabića nagovore prijatelji, da se pridruži hrvatskom hodočašću u Lurd, ne bi li mu Gospa izličila sklonuli očni vid. Sabić je bio čovjek slabih očiju i još slabije vjere, ali kada je došao u Lurd i vidio ona čudesa, probudi se u njega divna vjera i žarko mu pouzdanje navre iz duše kao vulkan. Bio je uvjeren, da će biti uslišan! I uslišala ga je Moćna Djevoja...

Da, ali kako? I to ti je, da ti pamet staje...

Prao je polumrtve oči svoje lurdskom vodom, ali se pomogao nije. Klečao je, on stani »bezbožace«, u procesiji i upirao ono malo očnjegav vida u Presvetu Hostiju i govorio Spasitelju: Gospodine, daj da pogledam! I digao se... s isto onako ohnemogtim vidnim živcima, s kakvima je i kleknuo...

I vratio se u Hrvatsku, od puta umoran i iznemogao, od napora gotovo sasvim obnevidio i — sretan u duši! Iz najdublje je uvjerenja govorio, da ga je Kraljica Presvete Krunice — uslišala!... Vratila mu je, govorio je, podpunu duševni vid, koji mu se nikada više ne će ugasiti, vratila mu je živu vjeru, a s njom i divno pouzdanje i još divniju ljubav jednom riječju: nije ga poslužila ni »brzo« ni »točno«, nego ga je — usrećila! A čežnja za srećom leži na dnu svake molbe. Mi se, u stvari, ne molimo: ni za dug život, ni za čvrsto zdravlje, ni za dobre oči, ni za napredak u poslovima, niti uobće i za koju stvar, baš poimence tu i takvu

i nikoju drugu ni drugčiju — mi se molimo za sreću! To je smisao svih ljudskih vapaja, kratki sadržaj svih dugih molitava. A Sveznajući Jedinu zna, što je za nas prava sreća.

*

Mi dakle od »žive Krunice« moramo uvijek imati na pameti: da nam se ni najslabiji uzdisaj ne će ne- uvažen ukočiti i prezren zametnuti negdje u bezkraj- nom prostoru ledenoga svemira. Nema uzdaha, za koji bi se smjelo reći: to će Bog prečuti. O, Bog do- bro čuje! I još bolje pamti, a najbolje izpunjuje sva- ku molbu »mjerom dobrom, nabijenom i uvršenom«. (Luka 6, 38). Valja nam se dakle moliti neumorno i nepopustljivo! Valja nam junački tjerati »molitve- nu u politiku«! Tko od Boga ište nešto, dobit će nešto. Tko ište mnogo, dobit će mnogo. Tko ište sve, dobit će sve! Božja je posluga dostižna i prebogata, ako i nije uvijek brza i točna.

BILJEŽKE I NAPOMENE

23. SVIBNJA umrla je, u 39. god. života, gospođa Anka Toljanić, r. Šumanović. To je druga pokojnica Travičkoga Saveza žive Krunice. Odmah prvih dana iza osnutka Saveza, ona se bila upisala u 11-u molitvenu četv. Njena pristupnica ima broj 106. Sv. Filip, Apostol, zaštitnik njezine čete, neka joj i na Božjem sudu bude moćan zaštitnik, a svi saveznici žive Krunice neka za pokoj njezine pobožne duše izmole po jednu krunicu. Pokoj vječni daruj joj, Gospodine!

31. SVIBNJA, na svetkovinu Blažene Djevice Marije, Posrednice svih milosti, proslavila je Marijina Kongregacija gospođa 20-u godišnjicu svoga obstanaka, 1924.—1944. Proslava se izvršila na način bitno različit od načina, kako se u svje- tovnim ustanovama takvi dani slave. Sve je prošlo u najstro- žem duhu molitve i sjedinjenja s Bogom, bez čega uobće i ne- ma prave proslave. Tiha svečanost bila je u kapeli Majke Divne kod Časnih Sestara Milosrdnica. Gospođe su, u slavu toga dana, za Sv. Oca Papu, za cijelu svetu Katoličku Crkvu i za mir svemu svijetu, a napose Hrvatskom narodu i za sreću naše Hrvatske Države prikazale: 476 sv. misa. 396 sv. pričes- ti, 730 Gospinih krunica, 346 pohoda Presvetom Otajstvu, 84 duhovna čitanja i vrlo mnogo djela milosrđa.

I sotona je za tu slavu na svoj način učinio, što je god mogao, da pokaže, koliko on mrzi Onu, koja je Posrednica svih milosti. Zato je on toga dana Travnika uznemirivao više nego ikada ove godine izazvavši nad nama *prvo 6 uzbuna*, 3 prije podne, 3 poslije podne, čega ni prije ni poslije više nije radio. Očito se iz mržnje na Blaženu Gospu, kojoj u Trav- niku toliki nastoje vjerno služiti, podkraj Njezina mjeseca mislio Travniku osvetiti kakvim novim »lupanjem čaršije«, pa se zato na nj do šest puta »džilitno« uzbunom, ali cilja po- godio nije, jer mu Gospa nije dala!

Gospođama, Gospinim revnim i vjernim kongreganisti- cama, neka Gospodin, po zagovoru Velike Posrednice, omogući, da sve zajedno i svaka napose postignu istinsko savršenstvo i svetost već ovdje na zemlji i da *svemu Travniku* snažno po- mognu, da postane pravi *Marijin grad*!

13. LIPNJA, danas, nije doduše službeni državni pra- znik, ali se narod na to nije puno obazirao, nego se iz sve duše molio za najvećega današnjega svečara, čovjeka, kojemu je Svevišnji povjerio, da vodi Hrvatski narod i njegovu Drža- vu! Crkva, u koju je Poglavnik nekada kao đak zalazio i Bogu se molio, izpoviedao se, pričesćivao se i kod sv. mise dvorio, bila je jutros u svu zoru puna kao na najveći blagdan.

16. LIPNJA, svetkovina *Presvetoga Srdca Isusova*, glav- ni dan svih onih, koji svu nadu stavljaju u »garancije«, u jamstvo Božjega Sina! Zbog neprestanih uzbuna ne će, izvan crkve, biti nikakvih svečanosti.

21. LIPNJA, sv. Alosije, glavni đački svetac. Toga je dana crkveni god u đačkoj crkvi u Travniku. U 6½ ujutro svečana sv. misa i propovjed za sve đake. U 8 sati sv. misa za djecu.

24. LIPNJA, sv. Ivan Krstitelj, koga su osobito stari bosanski kraljevi štovali. Toga je dana crkveni god rimoka- toličke župe u Travniku.

29. LIPNJA, na Petrovo, bit će u Sarajevu svečano re- đenje novih svećenika. 17 bogoslovaca-đakona, 10 svjetovnih i 7 franjevačkih klerika, primit će iz ruku preuzv. g. nadbi- skupa *dra Ivana Sarića*, šesti sakramenat, *Sveti Red*.

U svijetu se diele odlikovanja, koja čovjeka, zbog bilo kakvih, pa i nikakvih zasluga, proglašuju članom kojega reda i »ordena« i vrlo često znalo je »ordenje pljuštati«, i s lentom i bez lente... Sve to može imati pa počesto i ima svoj ozbiljni smisao i svoje duboko značenje, već kako ga ima i svaka dru- ga ljudska ustanova. Ali sve su to samo »ljudski« redovi, ni jedan od njih nije po sebi svet, a ima ih i nesvetih, i sva stvarnost tih redova stoji u ono par znakova, koji se mogu prikopčati na kaput, a mogu biti i — ukradeni... *Sveti Red* osnovao je sam Božji Sin i On ga nosiocima ne prišiva na kaput niti ga tetoviranjem pribija na kožu, nego ga Njegova Svemoć neizbrisivim pečatom utiskuje u *njihove duše*. I no- sioci Svetoga Reda nosit će taj pečat na duši kroz svu neiz- mjernu vječnost, ili u nebu sebi na veću slavu, ili u paklu sebi na još veću sramotu! Ne daj, Bože, toga nikomu! Molimo se, da svi svećenici i svi mladomisnici u svetosti uztraju do zadnjega daha!

Među ređenecima nalazi se i jedan sin Travnika, vele- častni gospodin *Alojzije Mihaljević*, koji je gimnazijske nauke vršio na ovdašnjoj Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji, a fa- kuletskiju je spremu stekao na Visokoj Filozofskoj i Teološkoj školi u Sarajevu. Njemu i svim ostalim ređenecima saveznici žive Krunice iz Travnika srdačno čestitaju i preporučuju se u njihove svete mise!

Mladomisnik vlč. g. Mihaljević služiti će svoju *prvu svetu misu* u nedjelju 6. kolovoza u đačkoj crkvi sv. Alojzija u Travniku.

I tako bi trebalo, da svake godine bar po jedan sin Trav- nika stupi među službenike otkara!

1. SRPNJA — »PRVA SUBOTA« i početak *novoga* (trećega) *niza* od Pet Prvih Subota, u čast *slavnih otajstava* Gospine Krunice. Ujutru treba ići na sv. izpovied, (ako tre- ba!), na sv. pričest i na sv. misu. Navečer, u 6½, na raz- matranje o *Prvom slavnom otajstvu*. Zatim će se svečano, za- jednički moliti krunica pred izloženim Presvetim Otajstvom. Na koncu blagoslov.

7. SRPNJA — »PRVI PETAK« i početak Treće Velike Zavjetne Devetnice grada Travnika i dekanata u čast Pre- svetoga Srdca Isusova za *oslobođenje Travnika* 1. od *grieha* i od *svalke pokvarenosti* i 2. od ratnih nevolja. Izpoviedanje, pričesćivanje, sveta ura, svete mise i večernjica vršit će se u đačkoj crkvi po redu. kako se već ustalio u prošle dvie Devetnice.

31. SRPNJA, blagdan *Svetoga Oca Ignacija Lojole*, Osnivača Družbe Isusove. Toga se dana navršava 50 godina, odakle je vrhovni svećenik Vrhbosanske nadbiskupije, sin i dika grada Travnika, preuzv. g. nadbiskup *dr. Ivan Sarić*,

iz ruku pokojnoga velikoga sluge Božjega nadbiskupa dra Josipa Stadlera primio svećenički red — 31. srpnja 1894.

Preuzvišeni će gospodin ovaj svoj jubilej proslaviti sasvim tiho, u molitvi. Mi u Travniku od žive Krunice sjedinit ćemo svoje molitve s molitvama našega nadbiskupa, kojega svak zna kao velikoga Marijina slugu i truditi ćemo se oko što savršenijega vjerskoga života, da bi se duhovnim napredkom ovaca uvećala vječna radost pastira, čijoj smo duhovnoj skrbi, po Božjoj volji, povjereni. Tako Travnik već sada čestita svomu nadbiskupu!

ZA POSVETU OBITELJI Presvetomu Srđeu Isusovu izvrstna je knjižica »Suvremena pomoć obitelji«. Knjižica stoji kakvih 30 Kuna, ali prava joj se vrijednost novčarskim jezikom ne da izreći. Nužno je, da se sve naše obitelji dignu na viši, svetački stupanj života. To je smisao svih tražbina i zahtjeva, što ih Stvoritelj preko ovoga rata upravlja na sve narode svijeta, pa i na nas Hrvate. Ova će knjižica svim glavarima obitelji izvrstno protumačiti sve, što treba da učine za posvetu svojih obitelji. U Travniku se može kupiti u gimnaziji.

Stanje „Travničkog saveza žive krunice“ na Antunovo, 13. lipnja 1944.

	Župe: Travnik	Dolac	Očari	Rankovići	Žepče	Sarajevo	Spl. i Ostala mjesta	Svih
1. molitvena četa (0—1) sv. Mihovil:	13	4	—	—	—	—	—	17
2. " " (1—2) sv. Gabriel:	5	1	—	—	—	1	—	7
3. " " (2—3) sv. Rafael:	9	—	—	—	—	—	—	9
4. " " (3—4) sv. Petar:	6	—	—	—	—	—	—	6
5. " " (4—5) sv. Pavao:	7	5	1	—	—	—	1	16
6. " " (5—6) sv. Andrija:	11	10	9	—	—	—	2	32
7. " " (6—7) sv. Jakov:	56	9	—	3	1	7	4	80
8. " " (7—8) sv. Ivan:	45	7	1	2	1	6	3	73
9. " " (8—9) sv. Toma:	12	6	1	1	—	3	1	23
10. " " (9—10) sv. Jakov:	6	1	1	—	—	3	—	11
11. " " (10—11) sv. Filip:	10	—	1	—	—	2	—	14
12. " " (11—12) sv. Bartolomej:	7	—	—	2	—	2	1	13
13. " " (12—1) sv. Matej:	12	—	2	9	—	5	—	23
14. " " (1—2) sv. Šimun:	7	—	1	7	—	4	1	21
15. " " (2—3) sv. Juda T.:	9	—	—	—	—	2	—	11
16. " " (3—4) sv. Matija:	13	3	1	1	—	2	—	21
17. " " (4—5) sv. Barnaba:	6	2	—	1	—	1	—	12
18. " " (5—6) sv. Luka:	42	2	2	2	—	6	1	59
19. " " (6—7) sv. Marko:	91	13	9	6	2	3	1	133
20. " " (7—8) sv. Marija M.:	275	41	18	5	2	25	2	370
21. " " (8—9) sv. Agata:	101	17	8	11	2	29	1	171
22. " " (9—10) sv. Lucija:	44	5	1	2	—	23	—	75
23. " " (10—11) sv. Franciska:	19	—	—	1	—	8	—	28
24. " " (11—12) sv. Monika:	4	—	—	—	—	—	—	4
	810	132	56	53	8	132	12	1239

Osim po ovim župama i mjestima ima uvrštenih članova još po ovim našim gradovima i selima, sve po 1, po 2 ili po 3 člana: Zagreb, Osijek, Petrinja, Slavonski Brod, Stari Stanikamen, Gornji Vakuf, Gračanica, Bugojno, Fojnica, Bosanska Gradiška, Bosanski Šamac, Kupres, Pazarište, Turbe, Vitez, Bila, Busovača, Jajce, Bandol, Kula kod Guče Gore, Doboj, Derventa.

Neuvrštenih ima po sarajevskim župama kakvih 50. U župi Pećine ima neuvrštenih 137.

Na dan sv. Antuna Padovanskoga ima dakle Travnički Savez žive Krunice preko 15 stotina saveznika.

Izvjeshće o prinosima za tiskanje »Glasnika«

Po 10 Kuna: Danica Šenda, Luca Šapina, Strumput Anto i Rezdeušek Ferdo.

20 Kuna darovao je N. N.

60 Kuna: Milka Udovičić.

70 Kuna: Lucija Medić.

80 Kuna: Ankica Mađar.

Po 50 Kuna: Stjepan Čović, Marica Jukić, Kata Sikirić, Katica Mihaljević i učenice Terezija Ledić i Ankica Mihaljević.

Po 100 Kuna: Ivo Zabo, Luca Čavarić, Sofija Bilić, Matija Cakalin, Lucija Surota, Danica Malić, Ana Plavetić, učenice Mira Drašković, Dobrila Šeferović i Vera Vavra, N. N., gospodin Ferdo Duić, gospođe Ana Matošević, Ankica Voloder, Marica Jukić i djevojčica Nada Šarićeva.

Po 150 Kuna: gospođica Štefica Didak.

Po 200 Kuna: gospođe Janja Šimić, Mila Šarić, Paula Čurić i Marija Mihaljević, Anka Sikirić, seljanka, Zvonimir

Čondrić i Zvonimir Merlić, đaci, gospodin Ivan Pantner, Branika Đebić, učiteljica i učenica Terezija Vujičić.

Po 300 Kuna: gospođa Hilda Androšević.

Po 400 Kuna: g. Mato Lukić.

Po 500 Kuna: preč. gosp. Đuro Cezner, gospođa Josip Tomašek, Fabijan Lukić i Josip Vujasin, poručnik, seljak Anto Čović zvan Milan, gospođe Serafina Petrović i Milka Tajić, obitelj Gusković, N. N., Ruža Škulj i II. r. osnovne škole kod Častnih Sestara.

Po 600 Kuna: N. N.

Po 1000 Kuna: gospođa Katarina Gerstenhofer, Tomislav Lukić i Zdravko Dušak, đaci.

Po 1800 Kuna: školska djeca u Vitezu.

3000 Kuna: darovali su saveznici iz Sarajeva.

Po 4000 Kuna: domobran Mato Domić iz Peševića.

5000 Kuna dao je: g. Vojislav Jevtić.

Svim darovateljima neka Bog stotruko naplati po zagovoru Prečistog Srđea Marijina!

Urednički poslovi završeni na blagdan sv. Antuna, 13. lipnja, iza 70-e uzbune.

Hvaljen Isus i Marija!

O. upravitelj Saveza.

ČASOPIS »TRAVNIČKOG SAVEZA ŽIVE KRUNICE«. — Vlastnik i izdavač: Uprava Saveza žive Krunice, Travnik. — Izlazi u slobodnim rokovima, s dopuštanjem crkvene oblasti. — Izdržava se dragovoljnim prinosima. — Za uredništvo odgovara: O. Stjepan Krizin Flodin D. I., profesor na Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji. — Za »Novu tiskaru« Vrček i dr. odgovara: Stjepan Vrček.